

Drechtsteden

Concept

Begroting 2016

GR Drechtsteden

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding	5
1.1	Budgettaire kaders en uitgangspunten	5
2	Programma's	8
2.1	Beleid en Bestuur	8
2.2	Sociale Dienst Drechtsteden	16
2.3	Bedrijfsvoering	20
	A. Ingenieursbureau Drechtsteden	20
	B. Servicecentrum Drechtsteden	22
	C. Gemeentebelastingen Drechtsteden	26
	D. Onderzoekcentrum Drechtsteden	30
	E. Bureau Drechtsteden	33
3	Verplichte paragrafen	35
3.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	34
3.2	Bedrijfsvoering	37
3.3	Financiering	41
3.4	Onderhoud kapitaalgoederen	42
3.5	Verbonden partijen	42
4	Financiële begroting	43
4.1	Recapitulatie programmabegroting	43
4.2	Algemene dekkingsmiddelen	44
4.3	Resultaatbestemming	44
4.4	Verdeelsleutels	45
5	Vaststelling	47
 Bijlagen		
A.	Bijdrage per gemeente	48
B.	Programmabladen uitvoeringsprogramma	49

1. Inleiding

Deze primaire begroting 2016 is een staand beleid begroting. In de begroting zijn geen voorstellen voor nieuw beleid opgenomen voor 2016, het is feitelijk een financiële doorvertaling van de geactualiseerde begroting 2015 en van daaropvolgende afgeronde besluitvorming door de Drechtraad.

Zoals gebruikelijk wordt eind dit jaar een geactualiseerde begroting 2016 opgesteld, die aan de Drechtraad wordt aangeboden voor vaststelling in januari 2016.

In de geactualiseerde begroting worden onder andere verwerkt:

- Inhoudelijke ontwikkelingen, inclusief financiële consequenties van nieuw en gewijzigd beleid.
- Besluitvorming van de Drechtraad over bezuinigingen uit de 2^e ronde trap af.
- Actualisering van de middelen vanuit Rijksbudgetten.
- Actualisering van de kostenindexering.
- Structurele doorwerkingen van de rekeningresultaten 2014 en de bestuursrapportages 2015.

1.1 Budgettaire kaders en uitgangspunten

De gehanteerde kaders en uitgangspunten zijn conform de beleidslijnen van vorige begrotingen. Er is geen afzonderlijk (financiële) kadernota vastgesteld.

In de begroting zijn alle bedragen in duizenden euro's tenzij anders aangegeven. Daar waar "Begroting 2015" staat vermeld betreft het de geactualiseerde begroting 2015 zoals vastgesteld in de Drechtraad van 13 januari 2015.

Indeling van de begroting

De indeling van de begroting in begrotings-programma's is met begroting 2015 gewijzigd. Die gewijzigde indeling is bij de primaire begroting 2016 gehandhaafd. Doel van de nieuwe indeling is dat de bestuurlijke behandeling zich meer kan richten op de beleidsinhoudelijke punten en beleidsdoelen, en minder op de bedrijfsvoering.

Bij het opstellen van de geactualiseerde begroting 2016 zal nader worden gezien hoe de indeling verder kan worden aangepast om tegemoet te komen aan de bestuurlijk relevante onderdelen en de bestuurlijke behandeling.

Voorheen had elk bedrijfsonderdeel van de GRD een eigen begrotingsprogramma. Bij de nieuwe indeling wordt nu een onderscheid gemaakt tussen enerzijds de beleidsvelden en anderzijds de interne bedrijfsvoering. Hierdoor komt meer nadruk te liggen bij de beleidsinhoudelijke aspecten van de begroting.

Samenvatting financiële resultaten

Regiogriffie

In de primaire begroting 2016 wordt de nieuwe regiogriffie afzonderlijk gepresenteerd, binnen het begrotingsprogramma Beleid en bestuur. De meerkosten bedragen € 81.000. Conform de besluitvorming in de Drechtraad van 3 februari 2015 worden de meerkosten opgeteld bij taakstelling van de 2^e ronde trap af. De regiogriffie is toegelicht in hoofdstuk 2.1, pagina 13.

Regionaal Meerjarenprogramma 2014-2018

In de vergadering van 3 februari 2015 heeft de Drechtraad het regionaal meerjarenprogramma vastgesteld. De financiële vertaling van het nieuwe rMJP in de primaire begroting vindt plaats conform de besluitvorming van de Drechtraad. Dit betekent voor 2016 een toename van het budget met € 1,0 miljoen. In het begrotingsprogramma Beleid en Bestuur is dit toegelicht; hoofdstuk 2.1, vanaf pagina 8.

Tekort Inkomensondersteuning

In de geactualiseerde begroting 2015 is een tekort van € 1,9 miljoen opgenomen voor de Inkomensondersteuning. In de primaire begroting 2016 loopt het tekort op tot € 6,8 miljoen. Rekening wordt gehouden met een verdere stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden, terwijl dat niet door

een hogere Rijkssubsidie wordt gecompenseerd. In het begrotingsprogramma van de Sociale Dienst is dit toegelicht, zie pagina 19.

Lagere kosten ICT

Bij het Servicecentrum nemen de kosten voor ICT in 2016 af met € 1,0 miljoen. Dit is conform het Transitieplan ICT dat door de Drechtraad is vastgesteld op 1 oktober 2013. Deze daling is verwerkt in de budgetten en gemeentelijke bijdragen. Dit is te vinden in hoofdstuk 2.3 onder B, pagina 25.

Samen trap af

In begroting 2010 is gestart met de invulling van de, jaarlijks oplopende, bezuinigingstaakstelling. Deze bezuinigingen zijn vastgesteld om een bijdrage te leveren aan de financiële krapte bij de gemeenten, via het principe van "samen trap op, samen trap af".

De 1^e ronde trap af heeft geleid een structurele daling van de gemeentelijke bijdragen met 10%, totaal € 6,0 miljoen. Dit is in begroting 2015 reeds geheel ingevuld.

De Drechtraad heeft in juli 2012 de zomermotie aangenomen, die heeft geleid tot een aanvullende bezuinigingstaakstelling van € 450.000 vanaf 2013. Deze bezuiniging was om de budgetstijging bij het onderdeel Bestuur en Staf op te vangen. In begroting 2016 is nu een structurele lastendaling van € 500.000 verwerkt.

De Drechtraad heeft in januari 2014 de kaders voor de 2^e ronde trap af vastgesteld, met een aanvullende bezuinigingstaakstelling die oploopt tot € 3,1 miljoen aan structurele bezuinigingen in 2016. In zijn vergadering van 3 maart 2015 heeft de Drechtraad de invulling van een eerste deel vastgesteld, waarvan de financiële omvang in 2016 € 755.500 is. Dit eerste deel is nu in begroting 2016 verwerkt. In de tabel hierna is de uitwerking daarvan opgenomen.

Bezuinigingsonderdelen die de Drechtraad later vaststelt worden verwerkt in de geactualiseerde begroting 2016, of in de loop van 2016 bij de buraps.

Over een 3^e ronde trap af is aan de Drechtraad het voorstel gedaan om op basis van de meicirculaire 2014 een verdere aanvullende taakstelling van 2% vanaf 2016 vast te stellen, en dat te effectueren in de geactualiseerde begroting 2016, en daarbij tevens de uitkomsten van de meicirculaire 2015 in aanmerking te nemen.

Uitwerking 2^e ronde trap af – eerste deel (bedragen x € 1.000)

	Alblasserdam	Dordrecht	H.I. Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Bureau Drechtsteden							
Ondersteuning ONS-D	1	9	2	2	2	3	20
Sociale Dienst Drechtsteden							
WMO inleveren 2,5 fte	7	115	6	12	10	25	175
Servicecentrum Drechtsteden	26	211	32	46	32	59	406
Vergroten inkoopvoordelen							125
Invoeren nieuwe personeelssysteem/ - beheer							49
Optimalisatie processen overheadfuncties							50
Afschrijving ICT-componenten van 3 naar 5 jaar							90
Alleen nog digitale loonstroken							22
Declaraties op vast moment in maand verwerken							20
Verminderen postrondes							50
Gemeentebelastingen Drechtsteden							
Integreren BAG-activiteiten in WOZ-werkzaamheden		86	16			23	125
Aansluiten bij MijnOverheid		17	3	3	3	4	30
Totaal	35	438	59	63	46	115	756

Kostenindexering

Sinds begroting 2009 volgt de GRD de systematiek om kostenbudgetten en gemeentelijke bijdragen jaarlijks aan te passen aan de reëel verwachte kostenstijgingen. Dit gebeurt via een indexering op basis van de ramingen van het Centraal Plan Bureau voor de ontwikkeling van lonen en prijzen.

Voorgesteld wordt deze indexering nu bij de primaire begroting achterwege te laten, en de indexering op te nemen bij de actualisering van de begroting eind dit jaar.

Op basis van de korte termijn ramingen van het CPB van maart 2015 zou de indexering voor 2016 uitkomen op 1,85%.

Verdeelsleutels

Voor het Servicecentrum Drechtsteden wordt de verrekensystematiek gehanteerd, zoals door de Drechtstraad vastgesteld op 14 januari 2014. Bij die vaststelling zijn de verdeelsleutels voor drie jaar, 2013, 2014 en 2015 bevroren. Voor begroting 2016 zijn de verdeelsleutels daarmee weer “ontdood”. Dat betekent dat de verdeelsleutels worden geactualiseerd zoals in de verrekensystematiek vastgelegd.

In afwijking daarop wordt echter worden voorgesteld de ICT-sleutels werkplekken, accounts, en applicaties vooralsnog nog één jaar te bevroren en voor de primaire begroting 2016 gelijk te houden aan de aantallen die zijn gebruikt voor 2013, 2014 en 2015. Dit betreft alleen de verdeling van “ICT – overige kosten”, zoals bedoeld in artikel 10 lid 1d van de (nieuwe) bijdrageverordening.

De reden om deze ICT-sleutels nog een jaar te bevroren is dat de migratie naar grid 2.0 bij een aantal klantorganisatie wel en bij een aantal nog niet is afgerond, waardoor per 1 januari 2015 geen zuiver beeld van de aantallen bestaat. In het kader van de geactualiseerde begroting 2016 zal nogmaals worden bezien of op dat moment wel voldoende informatie beschikbaar is om wel met geactualiseerde aantallen te kunnen rekenen.

Voor het overige zijn de verdeelsleutels gelijk aan die volgens de (nieuwe) bijdrageverordening.

2. Programma's

2.1 Beleid en Bestuur

Inleiding

Begin 2015 heeft de Drechtraad het uitvoeringsprogramma van het regionaal MeerJarenProgramma 2014-2018 (rMJP) vastgesteld. Dit rMJP bestaat uit een raadsprogramma waarin de ambities vanuit de Drechtraad zijn verwoord en uit een uitvoeringsprogramma waarin het Drechtstedenbestuur deze ambities in uitvoeringsprogramma's heeft vertaald. Deze uitvoeringsprogramma's vormen de basis voor deze begroting. In de voorliggende primaire begroting 2016 is de jaarschijf 2016 van dit rMJP als kaderstellend budget opgenomen.

In deze primaire begroting vindt u op hoofdlijnen de ambities en de speerpunten terug in het onderdeel Beleid.

Als gevolg van de start van de regiogriffie per 1 januari 2015 is het onderdeel Bestuur aangepast, en wordt de regiogriffie afzonderlijk gepresenteerd.

Totaal van het begrotingsprogramma

	Realisatie 2014			Actuele begroting 2015			Primaire begroting 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Fysiek				2.047	2.174	127	2.597	2.597	0
Economie	7.533	7.451	-82	759	759	0	1.517	1.517	0
Sociaal				759	759	0	509	509	0
Bestuur en staf	3.067	2.174	-893	1.978	1.978	0	1.667	1.667	0
Regiogriffie	-	-	-	-	-	-	370	370	0
Mutaties reserve	127	1.465	1.338	127	0	-127	0	0	0
Resultaat	10.727	11.090	363	5.670	5.670	0	6.660	6.660	0

Onderdeel Beleid, uitvoeringsprogramma RMJP 2014-2018

Nu het uitvoeringsprogramma is vastgesteld is in hoofdlijnen dit opgenomen in de primaire begroting.

Conclusies, acties, bijsturing

In het rMJP is voor het jaar 2016 een verhoging van de inwonerbijdrage van gemeenten opgenomen. Dit is nodig omdat met name op twee programma-onderdelen (arbeidsmarkt en investeringsfonds) nu op regionaal niveau stevig wordt ingezet.

De Drechtraad heeft besloten ook beter te willen sturen op de realisatie van de in het rMJP beschreven beleidsambities. Daarom wordt de jaarschijf 2016 van het rMJP voor de dit najaar op te stellen geactualiseerde begroting verwerkt in een werkprogramma voor 2016, dat via portefeuillehoudersoverleggen, DSB en Drechtraad uiteindelijk het daadwerkelijke uitvoeringsprogramma jaarschijf 2016 zal worden.

Om de sturing op het rMJP te kunnen invullen zijn in deze primaire begroting alvast de zogeheten programmabladen uit het rMJP opgenomen. Ten behoeve van de geactualiseerde begroting 2016 zullen deze dus nader worden geconcretiseerd. Die geconcretiseerde programmabladen vormen dan ook de basis voor de gehele P&C cyclus.

Wat willen we bereiken?

De Drechttraad heeft drie ambities vastgesteld voor de komende jaren.

Versterken van onze economie kracht, op duurzame wijze

De economie is drager van alle maatschappelijke functies. De aanwezigheid van bedrijven levert banen en daarmee een zelfstandig inkomen op. Geld dat wordt verdiend kan worden uitgegeven aan allerlei zaken zoals wonen en voorzieningen. Daarom is het van groot belang dat de economische kracht van de regio op peil blijft. De regio is sterk in een aantal sectoren, maar de voorsprong t.o.v. andere regio's neemt af en de economische basis van de regio is relatief smal. Het versterken van ons profiel, het bevorderen van innovatie in en verduurzaming van de huidige sterke sectoren en het verbreden van onze economische structuur is noodzakelijk.

Aantrekkelijker maken van ons gebied

Wij willen ons gebied aantrekkelijker maken voor bewoners, ondernemers en investeerders die onze sociale en economische structuur versterken. Factoren als bereikbaarheid, aantrekkelijkheid van de woonomgeving, sociale en fysieke veiligheid, gezondheid, onderwijs en cultuur bepalen waar investeringen landen. We willen de aantrekkelijkheid van ons leefklimaat vergroten. Daarbij hoort het inzetten op bereikbaarheid van de regio én het vergroten van de externe- en waterveiligheid. Duurzaamheid is voor ons een belangrijke voorwaarde om de balans tussen people, planet en profit te bevorderen.

Zorg en (zelf)redzaamheid van onze inwoners

De Drechtsteden willen inwoners in staat stellen sociaal en economisch zelfredzaam te zijn. De eigen kracht van de burger en zijn netwerk staat centraal. De nadruk verschuift van het wegnemen van beperkingen die mensen ondervinden, naar wat mensen nog wel kunnen, zowel als het gaat om werk en inkomen als om zorg en ondersteuning. Gemeenten krijgen in het kader van de 'drie decentralisaties' (drie D's) met ingang van 1 januari 2015 meer taken en verantwoordelijkheden op het gebied van werk en inkomen, maatschappelijke ondersteuning en jeugdzorg.

Wat gaan wij daarvoor doen?

De drie ambities zijn uitgewerkt in negen ambities. De negen ambities zijn weer verder vertaald naar programma-bladen. Per programma-blad is aangegeven wat er bereikt gaat worden, wat daarvoor gedaan wordt en wat het gaat kosten. Tevens is aangegeven hoe de resultaten gemeten gaan worden. Deze programma-bladen zijn afkomstig uit het uitvoeringsprogramma van 19 januari 2015. Ze zijn als bijlage bijgevoegd. Bij de actualisering van begroting 2016 zullen deze indien nodig bijgesteld worden voor 2016. De programma-bladen vormen tevens de basis van de buraps.

Hoe gaan we dit meten?

Het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD) heeft voor het monitoren van het raads- en uitvoeringsprogramma een eerste aanzet gedaan voor het pakket aan meetinstrumenten. Een aantal van de gebruikte meetinstrumenten zijn reeds beschikbaar vanuit het basispakket van het OCD. Op de programma-bladen is aangegeven welke monitoren er gebruikt gaan worden. De nadere uitwerking van indicatoren wordt nog opgepakt.

Wat gaat het kosten?

In dit onderdeel zijn de kosten opgenomen van het uitvoeringsprogramma voor 2016, de kosten voor ambtelijke ondersteuning en de onderdelen, waar een aparte inwonerbijdrage voor wordt opgehaald.

	Realisatie 2014			Geactualiseerde begroting 2015			Primaire begroting 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Fysiek				2.047	2.174	127	2.597	2.597	0
Economie				759	759	0	1.517	1.517	0
Sociaal				759	759	0	509	509	0
Saldo van baten en lasten	7.533	7.451	-82	3.565	3.692	127	4.623	4.623	0
Mutatie reserves	127	315	188	127	0	-127	0	0	0
Totaal resultaat	7.660	7.766	106	3.692	3.692	0	4.623	4.623	0

Er zit een toename in de begroting 2016 ten opzichte van de actuele begroting van ruim € 0,9 miljoen.

Resultaatanalyse (Bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente
	Lasten					
A	Uitvoeringsprogramma jaarschijf 2016	S		-710	-710	Alle zes
A	Uitvoeringsprogramma jaarschijf 2016	I		-348	-348	
B	Bijdrage 2016 Investeringsfonds Economie	I		pm	pm	Alle zes
	<i>Subtotaal</i>		0	-1.058	-1.058	
	Baten					
A	Uitvoeringsprogramma jaarschijf 2016	S	710		1.058	Alle zes
A	Uitvoeringsprogramma jaarschijf 2016	I	348			
B	Bijdrage 2016 Investeringsfonds Economie	I	pm		pm	Alle zes
C	Vervallen aflossing lening ZHZ	S		-127	-127	
	<i>Subtotaal</i>		1.058	-127	931	
	Totaal baten en lasten		1.058	-1.189	-127	
	Mutaties reserve		127	0	127	
	Geraamd resultaat		1.185	-1.185	0	

Toelichting:**A. Uitvoeringsprogramma jaarschijf 2016**

In de Drechttraadvergadering van 3 februari is het uitvoeringsprogramma behorende bij het rMJP 2014-2018 vastgesteld. Besloten is om in de begrotingen van 2016 tot en met 2018 de benodigde middelen voor de jaren op te nemen. In de begroting van de GR Drechtsteden zit al een budget voor het rMJP opgenomen van € 750.000. Voor 2016 is ruim € 1 miljoen aanvullend nodig.

B. Bijdrage 2016 voor het “Investeringsfonds Economie” uit uitvoeringsprogramma

In het uitvoeringsprogramma wordt gesproken over het invoeren van een “acquisitiefonds” om investeringsprojecten naar de Drechtsteden te halen. De Drechttraad heeft besloten dat de bijdrage van de Drechtsteden-gemeenten aan dit fonds bij deze gemeenten blijft, totdat er concrete plannen liggen en deze zijn geaccordeerd door de Drechttraad. Per geaccordeerd plan wordt dit fonds gevuld en de begroting van het programma Beleid aangepast met een begrotingswijziging. Door deze keuze is de jaarschijf 2016 van € 500.000 niet opgenomen in deze begroting. Gemeenten dienen echter wel in hun eigen begrotingen de bijdrage aan dit fonds te reserveren.

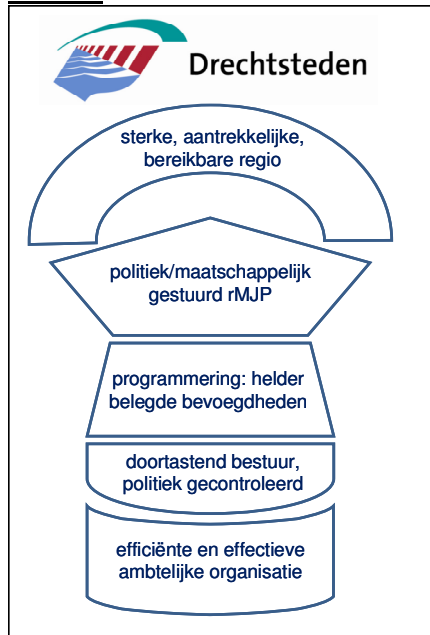
C. Vervallen aflossing lening ZHZ

In 2004 heeft regio Zuid-Holland Zuid € 795.000 geleend uit het Drechtstedendeel van de reserve BWS. De jaarlijkse aflossing van € 127.000 werd steeds weer toegevoegd aan de BWS-reserve. De lening is in 2015 volledig afgelost, en wordt nu uit de begroting gehaald. Dit is voor de gemeenten financieel neutraal.

Bestuur en Staf

Wat willen we bereiken?

Bestuur

Op 1 oktober 2013 heeft de Drechttraad zijn visie op de samenwerking en toekomst van de Drechtsteden vastgesteld. Deze visie op de samenwerking en toekomst van de Drechtsteden geeft overzicht van de principes voor de samenwerking, de principes voor de strategische agenda Drechtsteden en de programmering, de principes voor het netwerkbestuur, en de principes voor het organisatienetwerk.

Aan de hoofdnotitie is een notitie met uitwerking van de toekomst van het netwerkbestuur verbonden, waarmee de Drechttraad een aantal belangrijke besluiten neemt over concrete maatregelen ter versterking van het netwerkbestuur, ondersteunend aan de opdracht van het bestuur de ambities, opgaven en taken die aan de regio zijn toebedeeld te realiseren.

Na de gemeenteraadsverkiezingen bij de zes Drechtstedengemeenten is na een formatieproces op 1 juli het nieuwe Drechtstedenbestuur aangewezen.

De Drechttraad heeft direct bij zijn installatie op 15 april 2014 het initiatief genomen tot formulering van zijn ambities voor de regio Drechtsteden. Dit heeft geleid tot de Contouren Raadsprogramma Drechttraad 2014-2018, in het verlengde waarvan de Drechttraad in zijn vergadering van 1 juli 2014 aan het Drechtstedenbestuur opdracht heeft gegeven zijn Uitvoeringsprogramma op te stellen. Dit is begin 2015 vastgesteld door de Drechttraad.

In dit Uitvoeringsprogramma van het Drechtstedenbestuur wordt als een van de succesfactoren voor de realisatie van de inhoudelijke ambities en speerpunten voor de regio, het bestuursmodel en de werking daarvan binnen het collectief van de Drechtstedengemeenten gezien. In het Uitvoeringsprogramma is daartoe op het domein van netwerkbestuur en –ontwikkeling een aantal acties voorzien.

Staf

Samen met de gemeenten proberen wij ons werk zo slim mogelijk uit te voeren, tegen zo laag mogelijke kosten. Zodat de middelen die we daarmee voor de gemeenten uitsparen, ingezet kunnen worden voor de leefbaarheid in de wijken, voor veilige wegen of voor goed onderwijs. Vanuit de concernstaf sturen wij op het leveren van een zo groot mogelijke meerwaarde voor onze eigenaren en klanten. De GRD biedt *excellente dienstverlening*, om de gemeenten te ondersteunen in hun kerntaken en bij het bereiken van hun doelen.

Dit doen wij:

- Met *publieke zakelijkheid*: we combineren maatschappelijke betrokkenheid en kennis van omgeving en het netwerk, met professionele fermheid, zakelijkheid en doelmatigheid.
- Met *degeijkheid*: onze klanten en eigenaren mogen vertrouwen op gedegen producten tegen een acceptabele prijs, met continuïteit in kwaliteit en levering.
- Met *innovatie*: we zoeken voor onze klanten continu naar mogelijkheden om producten te verbeteren en kosten te verlagen, om onze doelmatigheid te verhogen. Daarbij zijn we grensverleggend zonder risico's te vergroten.

De GRD-organisatie is sterk in ontwikkeling. Vanuit een pioniersfase zijn we inmiddels gegroeid naar een fase waarin professionaliteit, zakelijkheid en optimale dienstverlening door onze klanten mag worden verwacht. Daartoe zoeken wij binnen de eigen organisatie én in overleg met onze eigenaren/klanten naar mogelijkheden om onze producten te verbeteren, onze processen te

stroomlijnen en onze kosten te verlagen. Vanuit onze wens om continu te innoveren zien wij de nodige verbeterpunten. Daarnaast hebben wij een aantal krachtige punten die we nog verder willen benutten.

Wat gaan we daarvoor doen?

In het Uitvoeringsprogramma 2014-2018 is voor het onderdeel Bestuur voorzien dat de besluiten uit het in oktober 2013 afgeronde debat over de toekomst van de samenwerking en het netwerkbestuur worden geïmplementeerd. Daarnaast wordt aangekondigd dat het debat over de programmering en bevoegdhedentoedeling zal worden afgerond. In het Uitvoeringsprogramma van het Drechtstedenbestuur wordt ten aanzien hiervan al gemeld dat de conclusie gerechtvaardigd lijkt dat de noodzaak tot aanpassing zeer beperkt zal zijn en dat het vooral een vereenvoudiging van de terminologie in de verordening van de Gemeenschappelijke Regeling zal betreffen. Voorstellen hierover zullen tot besluitvorming moeten leiden.

In het verlengde hiervan beoogt het Drechtstedenbestuur, vanuit de door raadsleden gedeelde constatering dat het formatieproces van het Drechtstedenbestuur complex en tijdrovend is, een commissie in te stellen die voorstellen zou moeten formuleren ter vereenvoudiging van de verordening van de Gemeenschappelijke Regeling.

Ten slotte zal het Drechtstedenbestuur de ontwikkelingen op gebied van het gemeentelijk bestuur en de eisen die gesteld worden aan de bestuurskracht van gemeenten en samenwerkingsverbanden volgen en waar relevant visies ontwikkelen en voorleggen.

Hoe gaan we dit meten?

Er vindt bewaking plaats op de voortgang van de totstandkoming van deze producten.

Wat gaat het kosten? (bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2014			Geactualiseerde begroting 2015			Primaire begroting 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	3.067	2.174	-893	1.976	1.976	0	1.667	1.667	0
Mutatie reserves	0	1.150	1.150	0	0	0	0	0	0
Totaal resultaat	3.067	3.324	257	1.976	1.976	0	1.667	1.667	0

Resultaatanalyse (Bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente
	Lasten					
A	Overheveling budgetten naar regio-griffie	S	289		289	Zes gemeenten
B	Bezuiniging 2 ^e ronde trap af	S	20		20	Zes gemeenten
	<i>Subtotaal</i>		<i>309</i>	<i>0</i>	<i>309</i>	
	Baten					
A	Overheveling budgetten naar regio-griffie	S		-289	-289	Zes gemeenten
B	Bezuiniging 2 ^e ronde trap af	S		-20	-20	Zes gemeenten
	<i>Subtotaal</i>		<i>0</i>	<i>-309</i>	<i>-309</i>	
	Totaal baten en lasten		309	-309	0	
	Mutaties reserve		0	0	0	
	Geraamd resultaat		309	-309	0	

A. Overheveling budgetten naar regio-griffie

Per 1 januari 2015 is de regio-griffie van start gegaan. Tot en met 2014 was een deel van de taken van deze regio-griffie ondergebracht bij Bureau Drechtsteden. Afgesproken is de bestaande begroting, die bij deze taken horen over te hevelen vanuit Bureau Drechtsteden naar de regio-griffie. Deze begroting bestaat uit budgetten voor personele lasten (€ 214.000) en overhead en materiële budgetten voor de Drechtstraad, zoals het budget van de Drechtstedendinsdag. (€ 75.000).

B. Bezuiniging 2^e ronde trap af

In maart 2015 is de Drechtstraad akkoord gegaan met een deel van de voorstellen uit de notitie 2^e ronde trap af. Dit leidt tot een bezuiniging van € 20.000.

Regiogriffie

Inleiding

Met de vaststelling van de Verordening Ondersteuning Algemeen Bestuur op 4 november 2014 heeft de Drechtstraad definitief gekozen voor een eigen ondersteuning in de vorm van een regiogriffie. Na de invoering van de dualistische bestuursstructuur in gemeenten in 2002, is dit in Nederland de eerste gemeenschappelijke regeling die ondersteund wordt door een griffier en een griffie.

De regiogriffie is nu in de fase van opbouw, zowel in formatief als organisatorisch opzicht. De opbouw zal zich gedurende 2015 en 2016 voortzetten, waarbij de griffie in toenemende mate haar meerwaarde aantoonst en daarmee haar bestaansrecht verzekert.

Conclusies, acties, bijsturing

In 2015 groeit de regiogriffie toe naar de vastgestelde formatie van 2,9 fte, inclusief de procesondersteuning vanuit het Bureau Drechtsteden (0,3 fte) en exclusief de ondersteuning door de zes raadsgriffiers voor Drechtstedendinsdag (0,6 fte). De kosten van de inzet van de griffiers worden niet doorberekend. Voor 2016 worden de beschikbare middelen ten opzichte van 2015 gehandhaafd, waarbij wel wordt gestreefd naar een meer efficiënte bedrijfsvoering. Hierbij wordt gedacht aan een verlaging van vergaderkosten door Drechtstedendinsdag alleen in "eigen" gemeentelijke accommodaties (gemeentehuizen) plaats te laten vinden. Daarnaast wordt de mogelijkheid nagegaan te stoppen met schriftelijke verslaglegging van de Drechtstraadsvergaderingen. Het digitale geluidsbestand, gerubriceerd per spreker en agendapunt in combinatie met een schriftelijke besluitenlijst zijn volwaardige alternatieven voor schriftelijke verslaglegging.

Wat willen we bereiken?

De regiogriffie ondersteunt de Drechtstraad, de fracties en de leden in de breedste zin van het woord, bereidt de vergaderingen voor van de Drechtstraad en de diverse gremia en draagt zorg voor de afhandeling van besluiten. In 2016 willen wij komen tot servicenormen, op basis waarvan Drechtstraad, bestuur en ambtelijke organisatie weten wat zij van de regiogriffie kunnen verwachten. Hiermee geeft de regiogriffie rekenschap van de ondersteuning en serviceverlening die zij biedt.

Voor 2016 wordt een eerste jaarplan regiogriffie opgesteld. Daarin worden niet alleen de reguliere werkzaamheden, maar ook bijzondere taken en opdrachten beschreven. Het geeft de Drechtstraad vooraf inzicht in de werkzaamheden van de regiogriffie en het geeft een instrument om de regiogriffie te controleren op een kwalitatieve ondersteuning. Een jaarplan regiogriffie is onderdeel van het streven om de basis op orde te hebben en het geeft een eerste aanzet voor externe oriëntatie.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Op basis van het vergaderjaarschema organiseert de regiogriffie de vergaderingen van de Drechtstraad en zijn tijdelijke, dan wel vaste commissies en werkgroepen. Voor 2016 zijn dat 10 Drechtstedendinsdagen, waaronder Carroussels, Themabijeenkomsten en 10 bijeenkomsten van de Agendacommissie. Daarnaast voert de griffie het secretariaat van Presidium, Auditcommissie en tijdelijke commissies.

In de uitvoering van werkzaamheden werkt de regiogriffie samen met griffies in de zes gemeenten en stemt deze af met de ambtelijke organisatie van het Bureau Drechtsteden. De regiogriffier is de eerste adviseur voor de Drechtstraad en zijn commissies.

In 2015 wordt een start gemaakt met de formulering van servicenormen. Dit is een ontwikkelproces dat doorloopt tot en met 2016.

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Stand van zaken
Vorbereiding, uitvoering en afhandeling van besluiten van 10 Drechtstedendinsdagen.	Een uit logistiek en organisatorisch oogpunt adequaat verloop van de vergaderingen	Werkzaamheden worden continu geëvalueerd en zo mogelijk worden verbeterpunten ingebracht.
Vorbereiding, uitvoering en nazorg van alle vergaderingen van de commissies en werkgroepen die zijn ingesteld door de Drechttraad.	Een goede, soepele uitvoering en verzorging van de vergadering en het geven van noodzakelijke faciliteiten en ondersteuning.	Werkzaamheden worden continu geëvalueerd en zo mogelijk worden verbeterpunten ingebracht. Het aantal vergaderingen varieert per jaar.
Formuleren van servicenormen.	Het scheppen van duidelijkheid van verwachtingen van de ondersteuning aan Drechttraad en zijn commissies.	Start in 2015 met doorloop in 2016
Opstellen van jaarplannen.	Drechttraad krijgt inzicht in de wijze en kwaliteit van uitvoering van reguliere werkzaamheden en bijzondere opdrachten	In het vierde kwartaal wordt gestart met het jaarplan voor 2016.

Hoe gaan we dit meten?

Kritische succesfactor	Prestatie-indicator	Realisering 2014	Normering 2015	Normering 2016
Tevreden voorzitters en (Drechts)raadsleden	Periodieke enquêtes of tevredenheidsonderzoeken	-	-	1
Voldoen aan beschreven en vastgestelde servicenormen	Periodieke enquêtes of tevredenheidsonderzoeken	-	-	1
Presentatie van jaarplannen door de regiogriffie aan Drechttraad	Voorgestelde activiteiten worden jaarlijks door de Drechttraad geaccordeerd en vervolgens geëvalueerd	-	-	1

Wat gaat het kosten?

	Realisatie 2014*			Geactualiseerde begroting 2015*			Primaire begroting 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van lasten en baten	0	0	0	0	0	0	370	370	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd resultaat	0	0	0	0	0	0	370	370	0

De regio-griffie krijgt een exploitatie-begroting van € 370.000. Dit bestaat uit personele budgetten en overhead en materiële budgetten zoals de Drechtstedendinsdag.

Resultaatanalyse (Bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente
	Lasten					
A	Formatie-budget regio-griffie	S		-295	-295	Zes gemeenten
B	Materiële budgetten afkomstig van Bureau Drechtsteden, Bestuur en Staf	S		-75	-75	Zes gemeenten
	<i>Subtotaal</i>		0	-370	-370	
	Baten					
A	Formatie-budget regio-griffie	S	395		295	Zes gemeenten
B	Materiële budgetten afkomstig van Bureau Drechtsteden, Bestuur en Staf	S	75		75	Zes gemeenten
	<i>Subtotaal</i>		370	0	370	
	Totaal baten en lasten		370	-370	0	
	Mutaties reserve		0	0	0	
	Geraamd resultaat		370	-370	0	

Toelichting:

B. Formatie regio-griffie

Per 1 januari 2015 is de regio-griffie van start gegaan. Begin 2015 heeft de Drechtstraad een besluit genomen over de definitieve toegestane formatie en de bandbreedte van de inschaling van deze formatie. Besloten is om de totale formatie te ramen op 3,5 fte, waarvan 0,6 fte wordt geleverd door de lokale griffies van de zes Drechtsteden gemeenten. De toegestane formatie komt hiermee op 2,9 fte. Op basis van deze formatie wordt er een budget geraamd van € 295.000. Dit bestaat uit personele lasten en overhead. Een groot deel van de dekking van deze formatie is afkomstig uit de begroting van Bureau Drechtsteden, onderdeel Bestuur (€ 214.000). De meerkosten worden opgeteld bij de 2^e ronde trap af bezuinigingen.

B. Overheveling materiële budgetten naar regio-griffie

De materiële budgetten bestemd voor de Drechtstraad worden overgeheveld van de begroting van Bureau Drechtsteden naar de regio-griffie. Te denken valt aan het budget van de Drechtstedendinsdag.

2.2 Sociale Dienst Drechtsteden

Inleiding

Voor u ligt de bijdrage van de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) voor de basisbegroting 2016 van de GRD. Deze basisbegroting heeft vooral een technisch karakter en is gebaseerd op voortzetting van staand beleid en de financiële doorvertaling van de verwachte Rijksbijdragen voor 2016. Zoals gebruikelijk wordt eind 2015 een geactualiseerde, beleidsrijke begroting voor 2016 gepresenteerd met daarin verwerkt de verwachte effecten als gevolg van de economische ontwikkelingen en geplande beleidswijzigingen.

Uitgangspunten

We gaan er van uit dat mensen zelfstandig willen zijn en zoveel mogelijk zelf de regie willen voeren op hun eigen bestaan. Voor wie kan werken is werk in onze visie het belangrijkste middel om zelfstandigheid te bevorderen. Wie geen baan heeft, ondersteunen wij in de zoektocht naar werk. Wie te weinig of geen inkomen heeft, kan een beroep doen op inkomensondersteuning en minimaregelingen. We ondersteunen burgers ook in hun zelfstandigheid met schuldhulpverlening. Daarnaast kunnen zorgbehoeftige burgers op grond van de Wmo een beroep doen op maatwerkvoorzieningen. Al deze vormen van ondersteuning zijn gericht op het versterken van de zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie van onze klanten.

Conclusies, acties, bijsturing

Deze basisbegroting vormt het kader voor 2016, waaruit de genoemde ontwikkelingen zullen worden vertaald. Deze effecten zullen worden uitgewerkt in de actualisatie van de begroting 2016.

Wat willen we bereiken?

Wij presenteren in deze beleidsarme begroting 2016 het totale programma van de SDD. De geactualiseerde begroting 2015, waarin alle programma's nader zijn uitgeschreven, vormt het uitgangspunt voor de nu voorliggende basis begroting 2016. Daarnaast is rekening gehouden met autonome ontwikkelingen en aanpassingen van de verschillende Rijksbudgeten vanuit het rijk, zoals die in het eerste kwartaal 2015 bekend zijn en met u zijn gedeeld in de vorm van memo's naar het desbetreffende PFO's of via raadsinformatiebrieven.

In de actualisatie van de begroting 2016 zullen we op de gebruikelijke wijze beleidsdoelstellingen per product formuleren, "*Wat willen we bereiken, Wat gaan we daarvoor doen en Wat gaat het kosten?*".

Wat gaan wij daarvoor doen?

De SDD levert de volgende producten:

- Participatie
- WSW
- Kinderopvang
- Inkomensondersteuning
- Minimabeleid
- Wmo
- Budgetadvies en schuldbemiddeling

Hoe gaan we dit meten?

In de bestuurlijke rapportages en de jaarrekening van de GR Drechtsteden leggen we verantwoording af over de resultaten op af te spreken doelstellingen.

Wat gaat het kosten?

(bedragen x € 1.000)

bedragen x € 1.000		Realisatie 2014			Geactualiseerde begroting 2015			Primaire begroting 2016		
Programma		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Werk & Inkomen		150.478	151.319	842	150.417	150.417	0	149.979	149.979	0
	Participatie	16.798	21.729	4.931	25.348	25.348	0	22.607	22.607	0
	WSW	35.917	35.917	0	31.602	31.602	0	29.318	29.318	0
	Inkomensondersteuning	97.763	93.673	-4.089	93.467	93.467	0	98.054	98.054	0
Minimabeleid		9.094	10.032	938	12.163	12.163	0	12.157	12.157	0
	Kinderopvang	399	488	89	585	585	0	584	584	0
	Minimabeleid	8.695	9.544	849	9.054	9.054	0	9.049	9.049	0
	Maatwerkvoorziening									
	Inkomenssteun CZG	0	0	0	2.524	2.524	0	2.524	2.524	0
WMO		34.807	35.297	490	90.903	90.903	0	89.760	89.760	0
	Huishoudelijke ondersteuning	23.525	23.856	331	21.861	21.861	0	22.518	22.518	0
	Hulpmiddelen	11.282	11.441	159	11.158	11.158	0	11.583	11.583	0
	Begeleiding en kortdurend verblijf	0	0	0	25.569	25.569	0	26.543	26.543	0
	Persoonlijke verzorging	0	0	0	1.464	1.464	0	1.520	1.520	0
	Beschermd wonen	0	0	0	29.272	29.272	0	26.209	26.209	0
	Opvang	0	0	0	1.579	1.579	0	1.387	1.387	0
Schuldhelpbemiddeling		571	954	383	3.065	3.065	0	3.062	3.062	0
	Schuldhelpbemiddeling	571	954	383	3.065	3.065	0	3.062	3.062	0
Totaal		194.950	197.602	2.653	256.548	256.548	0	254.958	254.958	0

De meerjarenraming bedraagt voor de jaren 2017, 2018 en 2019 per saldo € 0. Bij de actualisatie van de begroting 2016 zal een eerste proeve van een meerjarenraming worden gepresenteerd.

In bovenstaand overzicht bedraagt het saldo op het programmaonderdelen nul als gevolg van de gekozen financieringssysteem. Bij een tekort wordt een extra bijdrage van de gemeenten gevraagd (na uitputting reserve inkomensondersteuning), welke in de baten is opgenomen en daarmee het saldo in de begroting van de SDD nul bedraagt. De geraamde verschillen in de begroting 2016 ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2015 worden op de volgende pagina gepresenteerd en toegelicht.

De meest in het oog springende daarbij is het geraamde tekort op het inkomensdeel van € 4,9 miljoen ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2015.

Conform het besluit van de Drechtraad op 3 maart 2015 is in deze primaire begroting, als onderdeel van de bezuinigingsvoorstellen *2de ronde trap af*, de formatie reductie van 2,5 fte op het programmaonderdeel Wmo verwerkt.

In de voorliggende begroting 2016 zijn de bijdragen van de gemeenten voor de uitvoering de nieuwe Wmo taken en de Gemeentelijk participatiebudget gelijk aan de hoogte van de middelen die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld in de integratie-uitkering sociaal domein, en daarmee dus budget neutraal voor gemeenten.

Bij het opstellen van de geactualiseerde begroting 2015 was nog niet duidelijk op welke wijze de taken Beschermd Wonen en Opvang door de centrum gemeente Dordrecht uitgevoerd zouden worden. Inmiddels is duidelijk dat de gemeente Dordrecht deze nieuwe taken namens 11 gemeenten heeft gemandateerd aan het Drechtstedenbestuur, die op zijn beurt de uitvoering heeft neergelegd bij de GRD/SDD. Daarmee ligt de bevoegdheid bij het DSB; de programmakosten Beschermd Wonen en Opvang en maken nog onderdeel uit van deze begroting vanuit het oogpunt van de begrotingsrechtmatigheid. In de begroting is tevens de bijdrage van de centrumgemeente voor apparaatskosten (waaronder ook de personeelskosten) van € 0,5 miljoen opgenomen, zoals overeengekomen in de dienstverleningsovereenkomst tussen de GRD/SDD en de centrumgemeente Dordrecht. De verantwoording van Beschermd Wonen en Opvang verloopt daarmee vanuit de centrumgemeente Dordrecht naar de deelnemende (in totaal 11) gemeenten.

Resultaten analyse

(bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente
	Lasten					
A	Participatie		2.741		2.741	6 gemeenten
B	WSW	s	2.284		2.284	6 gemeenten
C	Inkomensondersteuning	s	313	4.900	-4.587	6 gemeenten
D	Kinderopvang	s	1	0	1	6 gemeenten
E	Minimabeleid	s	5	0	5	6 gemeenten
F	Maatwerkvoorziening		0	0	0	6 gemeenten
	Inkomenssteun CZG	s				
G	Wmo Huishoudelijke ondersteuning	s	0	657	-657	6 gemeenten
H	Wmo Hulpmiddelen	s	0	425	-425	6 gemeenten
I	Begeleiding en Kortdurend verblijf	s	0	974	-974	6 gemeenten
J	Persoonlijke verzorging	s	0	56	-56	6 gemeenten
K	Beschermd Wonen	s	3.063	0	3.063	Centrum gemeente
L	Opvang	s	192	0	192	Centrum gemeente
M	Budgetadvies en Schuldbemiddeling	s	3	0	3	6 gemeenten
	Subtotaal		8.602	7.012	1.590	
	Baten					
A	Participatie			2.741	-2.741	6 gemeenten
B	WSW	s		2.284	-2.284	6 gemeenten
C	Inkomensondersteuning	s	4.900	313	4.587	6 gemeenten
D	Kinderopvang	s	0	1	-1	6 gemeenten
E	Minimabeleid	s	0	5	-5	6 gemeenten
F	Maatwerkvoorziening		0	0	0	6 gemeenten
	Inkomenssteun CZG					
G	Wmo Huishoudelijke ondersteuning	s	657	0	657	6 gemeenten
H	Wmo Hulpmiddelen	s	425	0	425	6 gemeenten
I	Begeleiding en Kortdurend verblijf	s	974	0	974	6 gemeenten
J	Persoonlijke verzorging	s	56	0	56	6 gemeenten
K	Beschermd Wonen	s	0	3.063	-3.063	Centrum gemeente
L	Opvang	s	0	192	-192	Centrum gemeente
M	Budgetadvies en Schuldbemiddeling	s	0	3	-3	6 gemeenten
	Subtotaal		7.012	8.602	-1.590	
	Totaal voor bestemming		1.590	-1.590	0	
	Resultaatbestemming					
	Totaal na bestemming		1.590	-1.590	0	

Toelichting:

In de basisbegroting 2016 (bestaand beleid) zijn de volgende effecten verwerkt:

- A. Verlaging van de begrote lasten en baten Gemeentelijk participatiebudget (Integratie-uitkering sociaal domein) met € 2.725.000 ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2015. Dit in verband met de doorrekening van het landelijk macrobudget gepubliceerd in de begroting SZW 2015. Het aandeel SDD van het landelijk macrobudget is ongeveer 1,56% zijnde € 9,7 miljoen.
- B. Verlaging van de begrote lasten en baten WSW (Integratie-uitkering sociaal domein) met € 2.284.000. De afname van de rijkssubsidie is gebaseerd op de meerjarenraming vanuit het Rijk en gedeeld in de Drechttraad van 2 december 2014. Er zijn op dit moment geen nieuwe inzichten en er hebben geen wijzigingen in de bedragen plaatsgevonden.
- C. Verhoging van de lasten en baten Inkomensondersteuning met € 4,9 mln. als gevolg van het stijgende omvang van het aantal uitkeringsgerechtigden. Zoals eerder gerapporteerd aan het PFO sociaal is het klantenbestand op 1 januari 2015 329 hoger dan in de geactualiseerde begroting 2015 opgenomen. Deze stijging heeft een structurele doorwerking naar 2016. Bij deze ex ante opstelling zijn de andere elementen die het saldo mede bepalen gelijk gehouden. Het gaat hierbij om de ontwikkeling van het bestand gedurende het jaar 2015, de gevolgen van de economische ontwikkelingen en de

vaststelling van de het macrobudget en de vertaling daarvan naar gemeentelijk niveau. De reserve inkomensondersteuning is per 1 januari 2016 leeg en daarmee geen dekkingsbron voor de geprognosticeerde afwijking van € 4,9 mln. ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2015. Op basis van de voorlopige budgettoekenningen 2015 vanuit Rijk bedragen de meerkosten voor de gemeenten € 6,8 mln. Indien de situatie op de arbeidsmarkt niet substantieel verbeterd is er een groot risico dat gemeenten deze extra middelen uit de eigen begroting zullen moeten bekostigen.

Het voorzichtig herstel van de arbeidsmarkt werkt nog niet door in de bijstand. De bijstand volgt de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt met vertraging doordat de meeste bijstandsontvangers moeilijker aan een baan komen dan andere werkzoekenden. De economische ontwikkelingen in de Drechtsteden hebben gevolgen voor de ontwikkeling van het klantenbestand. Deze ontwikkelingen vertalen zich in de eerste maanden van 2015 in een stijging van het klantenbestand welke weer effect zal hebben op de eindstand 2015. Daarnaast is het aantal personen met een WW-uitkering zowel landelijk als in de Drechtsteden in 2014 met 0,7% gestegen. In 2014 is het landelijk volume uitkeringsgerechtigden toegenomen met 5,5%. De verwachte aanpassing van het Rijksbudget als gevolg van deze stijging heeft voor de Drechtsteden, als grootste stijger van de benchmark, verhoudingsgewijs een minder groot effect dan bij gemeenten met een gemiddelde stijging. Voor gemeenten met een tekort is er de zogenaamde vangnetregeling om deze tekorten te compenseren met incidentele budgetten vanuit het Rijk. Deze budgetten zullen een dempend effect hebben op het tekort.

- K en L Verlaging van de begrote baten en lasten Beschermd Wonen met € 3.063.000 en Opvang met € 192.000. Bij het opstellen van de geactualiseerde begroting 2015 was nog niet duidelijk op welke wijze de taken Beschermd Wonen en Opvang door de centrum gemeente Dordrecht uitgevoerd zouden worden. Inmiddels is duidelijk dat de gemeente Dordrecht deze nieuwe taken namens 11 gemeenten heeft gemandateerd aan het Drechtstedenbestuur, die op haar beurt de uitvoering heeft neergelegd bij de GRD/SDD. Daarmee ligt de bevoegdheid bij het DSB en zijn de bedragen opgenomen conform de dienstverleningsovereenkomst tussen de GRD/SDD en de centrumgemeente Dordrecht.
- A. t/m H. Verlaging van de lasten en baten van het apparaat met € 1.481.000 ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2015. De incidentele lasten voor de herindicatie WMO en omzetting in het kader van invoering Participatiewet zijn in 2016 vervallen. Daarnaast vindt er vooralsnog geen onttrekking plaats van de innovatiereserve plaats, dit zal worden beoordeeld worden ten tijde van opstellen de geactualiseerde begroting. De verlaging is verdisconteerd in de bijdrage per programma.

2.3 Bedrijfsvoering

Het begrotingsprogramma Bedrijfsvoering omvat de uitvoeringsbudgetten van de GRD-dochters. Het begrotingsprogramma is opgebouwd uit een productraming per GRD-dochter.

Totaal van het begrotingsprogramma

	Realisatie 2014			Geactualiseerde begroting 2015			Primaire begroting 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
A. IBD	8.193	8.306	113	6.138	6.138	0	6.138	6.138	0
B. SCD	44.022	44.318	296	44.472	43.764	-708	42.867	42.215	-652
C. GBD	5.930	6.084	154	5.832	5.832	0	5.658	5.658	0
D. OCD	1.403	1.590	187	1.518	1.518	0	1.518	1.518	0
E. BDS	911	1.135	224	1.175	1.175	0	1.157	1.157	0
Mutaties reserve	400	570	170	0	708	708	0	652	652
Resultaat	60.859	62.003	1.144	59.135	59.135	0	57.338	57.338	0

A. Ingenieursbureau Drechtsteden

Inleiding

In 2016 investeren we in onze dienstverlening naar bestaande klanten en gaan we nieuwe klanten in het publieke domein aan ons binden. De reorganisatie van het civieltechnisch deel van het IBD is in 2015 afgerond en onze processen zijn verankerd in de nieuwe organisatie. We ontwikkelen ons verder als volwaardig partner in het netwerk daar waar het gaat om vraagstukken in de openbare ruimte. Natuurlijk zijn wij de betrouwbare partner als het gaat om oplossingen op projectbasis, maar daarnaast zoeken wij de verbinding in de gezamenlijke opgaven in de regio. Onze expertise gaat hierin verder dan onze eigen kennis. Wij zijn een essentiële schakel tussen de gemeentelijke opgaven en de uitvoering door de markt. Samenwerking met de markt maakt het mogelijk te schakelen tussen traditionele bestekgerichte oplossingen en overige contractvormen. Het IBD is hierin de betrouwbare partner voor de opdrachtgever.

De reorganisatie van het Vastgoed deel van het IBD zal in 2016 worden afgerond. De opdracht voor deze complexe opgave is eind 2014 verstrekt en in 2015 heeft het IBD deze opdracht opgepakt. Aan de Vastgoedopgaven is ook het regionale huisvestingsvraagstuk gekoppeld, waardoor het aantal stakeholders groot is. Door de positie van het IBD in het Netwerk kan het IBD onafhankelijk als adviseur optreden om dit vraagstuk op te lossen. De stappen die hiervoor in 2015 zijn gezet leiden in 2016 tot organisatorische aanpassingen bij het IBD en waarschijnlijk ook bij de eigenaren van het IBD.

Conclusies, acties, bijsturing

De reorganisatie van 2015 heeft er toe geleid dat het IBD een flexibele organisatie is, die goed mee kan bewegen met de veranderende orderportefeuille van onze eigenaren. Pieken en dalen in onze orderportefeuille vangen we op met een flexibele schil en de markt. Het financiële risico van het IBD voor de eigenaren is daarmee zeer beperkt.

Wat willen we bereiken?

Als primaire taak voert het IBD is opgaven uit in de openbare ruimte voor onze opdrachtgevers. Wij ontzorgen onze opdrachtgevers en zorgen, samen met de markt, dat projecten binnen de gestelde kaders worden uitgevoerd. Als IBD kunnen we schakelen tussen verschillen vormen van opdrachten en adviseren wij onze opdrachtgevers in alle fasen van het project.

Daarnaast combineren wij opgaven in de openbare ruimte die bij verschillende organisatie bestaan. Door het bevorderen van de samenwerking zijn wij in staat om het resultaat voor onze opdrachtgevers in geld, tijd en kwaliteit te verbeteren.

Wat gaan wij daarvoor doen?

.Als projectorganisatie moeten we onze dienstverlening op een hoog niveau zien te houden. We sturen binnen het IBD op twee pijlers. De belangrijkste pijler in een goede dienstverlening zijn onze medewerkers. Na het afronden van de reorganisatie in 2015 zijn wij gestart met het opstellen van een bedrijfsontwikkelplan. Binnen dit ontwikkelplan is geïnventariseerd op welke onderdelen wij nog moeten versterken. Verstreken op kennis en competenties. Afgeleid van dit ontwikkelplan zijn de persoonlijke ontwikkelplannen van onze medewerkers. Iedereen binnen het IBD heeft een ontwikkelplan met daarin afspraken over ontwikkelrichtingen, maar ook zijn voor de medewerkers de doorgroeikansen beschreven.

De tweede pijler zijn onze bedrijfsprocessen. In 2015 zijn alle processen van het IBD beschreven en werken wij binnen deze processen als uniforme organisatie. Deze processen borgen onze kwaliteit en verminderen onze kwetsbaarheid. Een belangrijke onderdeel van alle processen is de monitoring. Maandelijks bespreekt het MT de bedrijfsgegevens en stuurt waar nodig bij. Monitoring van het IBD is ook een belangrijk bespreekpunt in onze periodieke governance overleggen met de eigenaren.

Hoe gaan we dit meten?

Het IBD is in 2014 begonnen met het opstellen van een maandelijks MARAP. Dit instrument is in 2015 doorontwikkeld naar een sturingsinstrument waarmee op korte termijn de organisatie bijgestuurd kan worden. Naast het meten van reguliere bedrijfsvoeringindicatoren (Omzet, kosten, resultaat, productiviteit, orderportefeuille etc.) hebben we in dit instrument ook ruimte ingebouwd voor meting van kwaliteit en beleving van onze dienstverlening.

Wat gaat het kosten?

Alle bedragen luiden x € 1.000. Nadelen worden met een - opgenomen, voordelen met een +.

	Realisatie 2014			Geactualiseerde begroting 2015			Primaire begroting 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal baten en lasten	8.193	8.306	113	6.138	6.138	0	6.138	6.138	0
Mutaties reserve									
Totaal resultaat	8.193	8.036	113	6.138	6.138	0	6.138	6.138	0

Resultaatanalyse

Niet van toepassing

B. Servicecentrum Drechtsteden

Inleiding

Het Servicecentrum Drechtsteden (SCD) biedt de zes Drechtstedengemeenten en de Gemeenschappelijke Regelingen Drechtsteden, Omgevingsdienst ZHZ en Dienst Gezondheid & Jeugd (voorheen Regio ZHZ) ondersteunende producten en diensten die betrekking hebben op financiële, personele, facilitaire en juridische diensten, administratie, informatisering, automatisering, inkoop, aanbesteding en communicatie.

Het SCD werkt vanuit de volgende missie: *Met ons vakmanschap, onze klantkennis & synergievoordelen de bedrijfsvoering van onze klanten integraal ondersteunen, zodat zij beter hun kerntaken kunnen uitvoeren.*

Vanuit deze missie heeft het SCD zich tot doel gesteld de toegevoegde waarde voor haar klanten te vergroten. Hiertoe zoekt het SCD naar het continue verbeteren van haar dienstverlening. Het definiëren van toegevoegde waarde en het invullen hiervan doen wij in goede samenwerking en afstemming, oftewel in partnership, met onze klanten.

Toegevoegde waarde

Continue verbeteren

We vergroten onze toegevoegde waarde door het proces en de inhoud van onze dienstverlening continue te verbeteren. Dit doen we op de volgende vier manieren:

1. **Betere procesbeheersing**
We voeren procesverbeteringen door, zodat het werk met minder fouten en betrouwbaarder uitgevoerd wordt;
2. **Aanpassingen producten/diensten**
We voeren aanpassingen in onze diensten en producten door en pakken zo kansen voor producten en diensten met een hogere toegevoegde waarde voor de klant;
3. **Ingrijpende wijzigings-/vernieuwingprojecten**
We adopteren en implementeren nieuwe of vernieuwde producten, diensten, processen, ICT, methoden of kennis;
4. **Aanpassing producten-/dienstencatalogus**
We houden samen met de klant ons producten- en dienstenaanbod tegen het licht en sturen bewust op de meeste meerwaarde.

In het proces van continue verbeteren wordt aan de hand van verschillende meetinstrumenten, zoals KPI's, audits, klanttevredenheidsonderzoek, feedback, en in gesprek met de klant getoetst of de dienstverlening voldoet aan gestelde normen en verwachtingen. De uitkomsten vormen input voor verdere verbetering van de dienstverlening. Samen met de klant worden ook verbetertrajecten opgestart om ketenprocessen, organisatieoverstijgende processen, te stroomlijnen.

Ontwikkeling professionaliteit

De inzet en professionaliteit van onze medewerkers is bepalend voor het leveren van toegevoegde waarde. Ook in 2016 blijven we werken aan persoonlijke, team- en organisatieontwikkeling. Uitgangspunt vormt het versterken van de vier medewerkersrollen (de vakman, de organisator, de samenwerkingspartner en de ondernemende ambassadeur), waarmee we blijven werken aan een zakelijke, dienstverlenende houding. Specifiek leggen we komende jaren de focus op het vergroten van vaardigheden om continue verbetering te realiseren. Door middel van de strategische personeelsplanning spelen we in op ontwikkelkansen voor organisatie en personeel om onze 'human resources' op de korte en lange termijn op de meest effectieve en efficiënte wijze in te zetten.

Vraaggestuurde organisatie

De behoefte leeft te onderzoeken op welke wijze we kunnen werken aan een meer vraaggestuurde organisatie, waarbij enerzijds meer ruimte is voor maatwerk en flexibelere organisatie en anderzijds het shared principe met uniformiteit in stand wordt gehouden om efficiëntie in kosten te kunnen waarborgen. Hiertoe zal in gezamenlijkheid met onze eigenaren een nieuwe visie (beleid) op de adviesdiensten worden opgesteld.

Taakstellingen

Begin 2014 zijn de kaders voor de nieuwe bezuinigingsopgave bij de GRD vastgesteld door de Drechtraad. De nieuwe bezuinigingsronde tweede trap af bij de GRD moet leiden tot een structurele bijdrage van de gemeentelijke bijdragen van 4,5 % in 2016. In 2014 zijn door het SCD (en de overige GRD-dochters) verschillende bezuinigingsmogelijkheden aangeboden. Duidelijk werd dat nog slechts beperkte ruimte was voor efficiëntie in eigen bedrijfsvoering. Besparing werd voornamelijk gezocht in vermindering van taken, volumes en in efficiëntie van de totale netwerkketen. Na Drechtraadbesluit in maart 2015 worden de volgende voorstellen voor het SCD doorgevoerd: vergroten inkoopvoordelen, invoering nieuw personeelssysteem/-beheer, afschrijvingen ICT-netwerkkomponent, digitale loonstroken, declaraties op vast moment in maand en het verminderen van het aantal postrondes. Voorstellen voor de invulling van de bodefunctie, sluiting van de servicepleinen, flexibilisering van de adviesdiensten en stopzetten van de catering worden nader onderzocht waarna bestuurlijke besluitvorming plaats vindt. De verdere uitwerking van de voorstellen zal in nauw overleg met de klanten vorm gegeven worden. Invulling van de taakstelling zal in 2016 zijn beslag krijgen.

Nieuwe klanten/markten

Op DVO-basis is voor een aantal bedrijfsvoeringsonderdelen al sprake van afname door klanten anders dan de GRD, gemeenten en GR-en Zuid-Holland Zuid. Voor de GRD is voor toetreding van nieuwe klanten een denkkader 'toetreding nieuwe deelnemers/klanten GR Drechtsteden' door het DSB vastgesteld dat gebruikt wordt bij de beoordeling van eventuele toekomstige verzoeken tot deelname. Voor het SCD wordt bekeken in hoeverre nieuwe klanten mogelijkheden kunnen bieden en welke voorwaarden aan toetreding gesteld moeten worden. Zeker in het licht van de flexibilisering van dienstverlening zou het aansluiten van extra klanten perspectief kunnen bieden voor mogelijke kostendaling op termijn. In 2015 wordt onderzocht welke mogelijkheden en gevolgen toetreding van de gemeente Hardinxveld-Giessendam tot de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden heeft. In dit onderzoek wordt ook de impact voor de dienstverlening van het SCD in kaart gebracht. Wanneer op basis van deze impactanalyse positieve bestuurlijke besluitvorming plaatsvindt, zal de toetreding naar verwachting vanaf 2016/2017 vorm krijgen.

Hoe gaan we dit meten?

Het SCD hanteert onderstaande balanced scorecard om prestaties op het gebied van financiën, medewerker, klant en vernieuwing periodiek te monitoren en waar nodig bij te sturen om de organisatie en dienstverlening verder te ontwikkelen.

1. Financiën	Norm	2016	2. Klant	Norm	2016
Kritische succesfactor (KSF): financiële beeld			Kritische succesfactor (KSF): klanttevredenheid		
Prognose operationeel resultaat 2014	€ 0		Klantprestatie-indicatoren*		
Uitputting personeelsbudget	≤ 100%		Trekkingsrechten - overall	100%	
Uitputting materieel budget	≤ 100%		Telefonie: service level	> 80%	
Transitiekosten bovenformatieven	-		Telefonie: doorverbindingen	< 20%	
Frictiekosten ZHZ	-		KTO	7	
3. Medewerker	Norm	2016	4. Vernieuwing	Norm	2016
Kritische succesfactor (KSF): medewerkerstevredenheid			Kritische succesfactor (KSF): continue verbetering		
MTO	7		Speerpunten 2016		
Personeelsgesprekken	100%				
Ziekteverzuim	5,5%				

Klantprestatie-indicatoren Daarbij maken we gebruik van onder meer de volgende klantprestatie-indicatoren:

Taakveld	Product	Prestatie-indicator*	Norm
Betalen	Registratie	5 kalenderdagen na 1e ontvangst bij SCD	100%
	KO: Coderen en accorderen	% gecodeerd en geaccordeerd 20 kalenderdagen na ontvangst door klantorganisaties van SCD	100%
	Fiatteren en betalen	% facturen betaald 5 kalenderdagen na terugontvangst bij SCD	100%
	SCD+KO: betalen facturen	% facturen betaald 30 kalenderdagen na 1e ontvangst bij SCD	100%
ICT	Incidenten	% incidenten opgelost conform afspraak	80%
	Verstoringen	% verstoringen direct opgelost	60%
	Wijzigingsverzoek	% binnen 4 weken ingepland	80%
	Wijzigingsverzoek	% volgens afspraak opgeleverd	90%
FZ/DIV	DIV	% dossiers binnen 24 uur uitgeleverd	90%
	DIV	% dossiers binnen 31 dagen teruggeleverd	95%
	Beheer FZ	% tijdig afgehandelde werkorders	90%
	Schoonmaak	70% van de gelopen VSR metingen in een voortschrijdend jaar dient een voldoende resultaat te hebben	70%
JKC	Bezwaar-procedures	% besluiten geleverd binnen afgesproken termijn (met hoorzitting/bezwaarcie's)	90%
JKC	Bezwaar-procedures	% bezwaarschriften na mediation ingetrokken	20%

De klantprestatie-indicatoren worden continue geëvalueerd en zo nodig aangepast. De normen worden waar mogelijk verder aangescherpt. In de leveringsrapportages van het SCD wordt per 4 maanden over de klantprestatie-indicatoren gerapporteerd. Deze rapportage gaat rechtstreeks naar de klantorganisaties.

Benchmarks, klant- en medewerkertevredenheidsonderzoek

Door middel van periodieke onderzoeken monitoren we onze dienstverlening in 2016 voortdurend. Bij onze partners aan de hand van klanttevredenheidsonderzoeken en het actief ophalen van feedback. Binnen onze eigen organisatie monitoren we de kwaliteit door het bewaken van prestatie-indicatoren en met behulp van het medewerkertevredenheidsonderzoek. Via de benchmarkmethode zetten we onze prestaties af tegen die van vergelijkbare organisaties. Daarnaast bewaken en versterken we de kwaliteit van onze beleids- en adviestaken met behulp van evaluaties en audits.

Wat gaat het kosten? Alle bedragen luiden x € 1.000.

	Realisatie 2014			Geactualiseerde begroting 2015			Primaire begroting 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal baten en lasten	44.022	44.318	296	44.472	43.764	-708	42.867	42.215	-652
Mutaties reserve	400	570	170	0	708	708	0	652	652
Totaal resultaat	44.422	44.888	466	44.472	44.472	0	42.867	42.867	0

Resultaatanalyse

(Bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S*	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente**
	Lasten					
A.	ICT transitieplan	I	1.000		1.000	ja
B.	verlagen frictiekosten ZHZ	S	200		200	
C.	2de ronde trapaf eerste deel	S	406		406	ja
	<i>Subtotaal</i>		<i>1.606</i>	<i>-</i>	<i>1.606</i>	
	Baten					
A.	Lagere ICT middelen	I		1.000-	1.000-	ja
B.	Lagere inkomsten ZHZ door MPO	S		144-	144-	
C.	2de ronde trapaf eerste deel	S		406-	406-	ja
	<i>Subtotaal</i>		<i>-</i>	<i>1.550-</i>	<i>1.550-</i>	
	Totaal voor bestemming		1.606	1.550-	56	
D.	Inzet frictie-reserve			56-	56-	
	Totaal na bestemming		1.606	1.606-	-	

Toelichting:

A) Transitieplan I&A

Op 1 oktober 2013 is het Transitieplan I&A vastgesteld in de Drechtraad. Hierin zijn de jaarlijkse kosten opgenomen. De kosten en daarmee de bijdragen nemen van 2015 naar 2016 af met € 1,0 miljoen.

B) Frictie ZHZ en D) Inzet frictiereserve

De bijdragen vanuit ZHZ zijn verminderd door afspraken vanuit de Meer Partijen Overeenkomst (MPO). In 2016 neemt dit nogmaals af met € 0,14 miljoen. Een deel van de totale frictiekosten wordt binnen SCD opgelost € 0,2 miljoen. En zorgt daarvoor voor een lagere onttrekking uit frictiereserve van € 0,06 miljoen. De totale onttrekking bedraagt € 0,65 miljoen.

C) 2de Ronde trap af eerste deel

In de Drechtraad van maart 2015 zijn de voorgestelde bezuinigingen, als eerste deel van de totale invulling trap af vastgesteld. De aard van de bezuinigingen zijn zowel op het vlak van de efficiency als wel op dienstverlening.

Conclusies, acties, bijsturing

1. De toegevoegde waarde van de dienstverlening van het SCD is in 2016 verhoogd door continue verbetering van de inhoud en procesvoering van onze producten en diensten, en door de professionalisering van onze medewerkers.
2. In samenwerking met eigenaren en klanten is in 2016 een nieuwe visie op de adviesdiensten opgesteld met als doel te komen tot een meer vraaggestuurde organisatie.
3. De verdere invulling van de taakstelling Trap Af krijgt in 2016 zijn beslag. Dit heeft directe gevolgen voor de dienstverlening aan klanten en vraagt om nauwe afstemming.
4. Randvoorwaarden voor en mogelijkheden tot uitbreiding van het dienstverleningsgebied van het SCD worden in kaart gebracht.

C. Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden

Inleiding

Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden (GBD) is onderdeel van de Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden. Vanaf juli 2008 verzorgt zij de heffing en inning van de belangrijkste lokale heffingen van de gemeenten Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht. Het gaat hierbij om een opbrengstvolume van bijna € 100 miljoen per jaar.

Per 1 april 2013 is de afdeling geo-informatie van het SCD onderdeel geworden van de GBD. Hiermee is ingespeeld op de toekomstige wettelijke taken op het gebied van de geo-informatie. Daarnaast is de combinatie van belastingen en geo-informatie productief te maken. Beide werkerterreinen gebruiken vaak dezelfde databronnen. Ook de koppeling tussen de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de Basisregistratie Waardering Onroerende Zaken (WOZ) is hierdoor eenvoudiger te realiseren.

Positie

Het profiel van de GBD is in eerste instantie die van een betrouwbare uitvoeringsorganisatie. Dat laat onverlet dat zij op het gebied van de productontwikkeling en de opbrengstmaximalisatie hoog inzet. Ook als eerste adviseur voor de gemeenten en als dienstverlener voor de belastingplichtigen meet de GBD zich met hoge kwaliteit. De GBD voert voor de deelnemers ook gemeentelijke taken van de Wet waardering onroerende zaken uit. De taken van geo-informatie zijn in de loop van 2013 organisatorisch volledig ingebed. De volledige financiële invlechting is in de loop van 2014 gerealiseerd.

Het idee steeds meer processturing toe te passen, vraagt een andere kijk op het organiseren van werk. Hiervoor is de GBD een traject gestart, waarbij niet de lijnorganisatie bepalend is voor de aansturing, maar de werkprocessen. Dit heeft ook geleid tot een compacter managementteam en een meer thematische aanpak van verbeteringen in de productie. De interne keten werd hierdoor sterker en flexibeler. De geo-activiteiten zijn volledig in deze nieuwe werkwijze opgenomen.

Natuurlijk blijft het de primaire taak middelen binnen te halen om noodzakelijke lokale taken uit te voeren. Dat doen wij mensgericht en met oog voor dienstverlening. Daarnaast zijn we in staat een bijdrage te leveren op het gebied van databeheer en -analyse, dienstverleningsconcepten en visualisering van verschillende data op thematische kaarten. In de Drechttraad van 3 maart 2015 is de GBD verzocht een strategische visie op taak en positie te ontwerpen voor de komende jaren.

De GBD is een waardevol onderdeel van de Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden. Als goede dienstverlener richting burgers, bedrijven en instellingen en als goede opdrachtnemer en uitvoerder voor de deelnemende gemeenten binnen de GR-Drechtsteden. Maar ook voor de andere entiteiten binnen het netwerk is Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden een betrokken partner.

Ook in 2016 zal de GBD voor de opgave staan nieuwe besparingen te realiseren. Aan de andere kant staat de organisatie ook voor nieuwe opgaven. Het vormgeven van de nieuwe wettelijke taken op het gebied van de geo-informatie en de nieuwe ontwikkelingen rondom de interactieve WOZ en de basisregistraties vereisen extra aandacht. Ook de rol in het optimaliseren van het beheer en het gebruik van de grote databestanden binnen het netwerk is inmiddels actueel en zal in 2016 een definitieve vorm krijgen. De combinatie van besparingen en nieuwe taken vraagt een strakke bedrijfsvoering en gerichte strategische personeelsplanning.

Wat willen we bereiken?

De primaire taak van de GBD is het genereren van belastingopbrengsten. Voor 2016 is (op basis van de gemeentebegrotingen 2014) de volgende opbrengst geprognosticeerd.

Begrote opbrengsten	
Dordrecht	€ 47.362.000
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 10.324.000
Papendrecht	€ 12.407.000
Sliedrecht	€ 7.890.000

Zwijndrecht	€ 18.420.000
Totaal	€ 96.403.000

Deze opgave is exclusief de opbrengst uit het reinigingsrecht en de Bedrijfsinvesteringszones. De GBD verantwoordt al haar opbrengsten direct aan de deelnemende gemeenten via afzonderlijke maraps en afzonderlijke jaarverslagen. In de loop van 2015 worden de definitieve prognoses 2016 met de deelnemende gemeenten doorgesproken.

Zowel voor de heffing van de onroerende zaakbelastingen als voor externe afnemers, zoals de Rijksbelastingdienst, de waterschappen en het ministerie van Financiën (Algemene Uitkering) wordt jaarlijks een waardering gegeven aan de onroerende zaken in de regio. Ook in 2016 wordt dat gerealiseerd via vastgoeddomeinen. De omvang hiervan is in de onderstaande tabel aangegeven

Vastgoeddomein	Aantal te waarderen 2015(raming)
Woningen	116.800
Courante Niet woningen	7.400
TIOX-objecten	2.200
Top-500	500
Totaal	126.900

Het project "Top 500" waarborgt een snelle waardering van de objecten binnen de Drechtsteden met een hoog fiscaal belang. Hierdoor is de onroerende zaakbelasting voor deze objecten snel te innen.

Ook in 2016 zal ruimte gevonden worden in termen van productontwikkeling en –verbetering. Als voorbeelden hiervan noemen wij:

- verder synchroniseren van de uitvoeringspraktijk lokale heffingen van de deelnemers,
- verder producten ontwikkelen voor dienstverlening aan gemeenten en belastingplichtigen,
- versnellen van het tempo waardering onroerende zaken (en de aanslagoplegging),
- scherpere invorderingsmaatregelen nemen (tegengaan oninbare belasting),
- aangaan van samenwerking ten behoeve van het datagebruik voor de deelnemers,
- prognoses gebruiken voor toekomstscenario's gemeenten (leegstand e.d.)
- nieuwe producten ontwikkelen door de integratie met Geo-informatie
- na de geslaagde proeven in Sliedrecht, Zwijndrecht, Papendrecht en Hendrik-Ido-Ambacht. interactieve WOZ ook invoeren in Dordrecht.
- nog concretere afspraken maken met de Drechtstedengemeenten over Geo-activiteiten en over de financiering.

Op het gebied van GEO-informatie worden de volgende taken uitgevoerd

Proces	AI	Dd	HIA	Pa	Slie	Zwij
Basisregistratie en beheer BAG		✓	✓	✓*		✓
(Basis) registratie grootschalige topografie		✓	✓			
Ontsluiten Geo-informatie (w.o. Drechtmaps)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Landmeetkundige activiteiten		✓	✓			
Registratie WKPB (wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen)		✓	✓	✓		
Functioneel beheer van beheersapplicatie voor RO planvorming en publicatie	✓	✓	✓	✓	✓	✓

*alleen het functioneel beheer

De activiteiten van Geo zijn eerst in de begroting 2014 volledig opgenomen (inclusief een structurele besparing op jaarbasis van € 100.000).

Het maken, bijhouden en ontsluiten van interactief kaartmateriaal, themakaarten en data-analyses zijn ook onderdeel van de productie van de geo-dienstverlening. Hierbij spelen productinnovatie en een alert reageren op vragen van de deelnemers een belangrijke rol. Door de BAG-activiteiten te integreren in de uitvoering van de Wet WOZ wordt vanaf 2016 structureel € 125.000 bespaard.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Product/activiteit/project	Beoogd resultaat	Meting
Oplegging aanslagen 2014, 2015, 2016	Maximale opbrengsten	Volledige benutting belastingcapaciteit
Invordering aanslagen	Betalingsbereidheid met een maximum van 0,5 % oninbaar	T.o.v. 2012 afname debiteurensaldo in 2016 van meer dan 10%.
Waardering onroerende zaken	Waardering onroerende zaken Vergroten vertrouwen in uitvoering Wet WOZ door geleidelijke invoering interactieve WOZ Invoeren wettelijke openbaarheid WOZ-waarde woningen	Conform normering, procesgerichte aanpak via vastgoed domeinen
Bezwaar en Beroep	Afdoening binnen de wettelijke termijnen. Geleidelijke invoering keukentafelgesprekken en interactieve WOZ	Conform indicatoren, reductie aantal bezwaarschriften
P&C-cyclus gemeenten	Bijdragen aan de gemeentelijke begrotingsprocessen (opbrengstprognoses, begrotingen, burap's, jaarrekeningen)	Conform afspraken/geconsolideerde controleverklaring accountant
Conceptverordeningen	Verordeningen lokale heffingen	Alle verordeningen vastgesteld
Productontwikkeling	Bijdrage in Geo-informatie, analyse Drechtstedenlijke kerngetallen	Afgestemde datalevering en data-analyse
Verdere synchronisatie uitvoering	Onderdeel Brede Doorlichting, continue proces	Belastingregels afstemmen
Producten Geo	Uitvoeren programma 2016	Productie conform. afspraken gemeenten
Rolneming gebruik grote databestanden binnen het netwerk	Functioneel beheer toegankelijkheid grote databestanden	Operationeel in 2016
Interactieve WOZ	Invoeren voor alle deelnemers	Volledige uitvoering 2016

Hoe gaan we dit meten?

Zoals met de opbrengsten worden ook de verzending van de aanslagen, de afdoening van bezwaarschriften, afdoening voor verzoeken om kwijtschelding en dergelijke per gemeente afgesproken. De GBD hanteert hierbij voor alle gemeenten de volgende indicatoren.

Product	Prestatie-indicator
Verzenden gecombineerde aanslagen/WOZ-beschikkingen 2016	95% voor 1 maart 2016 97% voor 1 april 2016 99% voor 1 mei 2016 100% voor 1 juni 2016
Verzenden overige aanslagen	overeenkomstig wettelijke termijnen
Afdoen verzoeken om kwijtschelding	99% binnen 3 maanden na indiening 100% binnen 6 maanden na indiening
Afdoen bezwaarschriften	25% binnen 3 maanden na indiening 100% binnen de wettelijke termijnen

Het aantal bezwaarschriften is afhankelijk van de conjunctuur en gevoelig voor beleids- en tariefwijzigingen van de gemeenten. Ook wijzigingen door verandering in de wet- en regelgeving en nieuwe jurisprudentie kunnen gevolgen hebben voor het aantal. De effecten van de commerciële bureaus, die bezwaarschriften voor burgers genereren (no cure, no pay bureaus) kunnen zorgen voor een toename van het aantal bezwaarschriften en de proceskosten. De GBD hanteert verschillende methodes om deze activiteiten beheersbaar te houden. Voor 2016 gaan we vooralsnog uit van maximaal 5.000 bezwaarschriften. Wij constateren daarbij een terugloop van het aantal bezwaren. De capaciteit die hier vrijvalt, wordt ingezet voor het vormgeven van de interactieve WOZ. Dit is in 2016 voor alle deelnemers operationeel.

Vragen van inwoners over lokale heffingen komen altijd eerst terecht bij de gemeentelijke frontoffice. Alleen wanneer de vraag daar niet kan worden afgedaan, wordt de backoffice van de GBD aangesproken. Het gaat hier jaarlijks om circa 10.000 meldingen. Door middel van het organiseren van inloopavonden op gemeentelijke locaties voor belastingplichtigen wordt getracht dit aantal te beperken. Ook de hoeveelheid bezwaarschriften kan hierdoor beperkt worden. Voor de deelnemende gemeenten wordt ook in 2016 deze mogelijkheid geboden.

Zowel de behandeling van bezwaarschriften en aanvragen kwijtscheldingen, als de meldingen worden via postverwerkingssysteem Mozaïek gemonitord. Het postverwerkingssysteem wordt in de loop van 2015 vervangen. In 2016 moet volledig op een nieuw systeem worden overgeschakeld.

De GBD levert ook de bouwstenen aan gemeenten om hun belastingbeleid te kunnen vormgeven. In ieder geval worden jaarlijks alle verordeningen ter zake gescreend en aangepast, inclusief de tariefwijzigingen. De GBD levert de concept-verordeningen hiervoor tijdig aan. Daarnaast wordt ondersteuning geboden bij het vaststellen van heffingsverordeningen die niet behoren tot de heffings- en inningstaak van de GBD. Vanzelfsprekend wordt ook advies gegeven over beleidswijzigingen. Ook de reguliere managementinformatie aan gemeenten over de belastingopbrengsten is een vaste taak.

Een omvangrijk subproces van de belastingheffing is de wettelijk verplichte, jaarlijkse waardebepaling van het vastgoed in de regio. De GBD zal conform de voorschriften tijdig correcte en volledige levering van WOZ-data verzorgen naar de Rijksbelastingdienst, het CBS, het Waterschap Hollandse Delta en het Waterschap Rivierenland. De voortgang wordt per vastgoeddomein voortdurend bijgehouden.

Voor onze geo-activiteiten gelden de afzonderlijke afspraken met de gemeenten. Daarnaast verwachten we nieuwe producten te generen die in navolging van kaarten voor veiligheidsanalyses en leegstandcontroles inzicht kunnen geven in beleidsvraagstukken. Ook binnen interactieve WOZ zal ter ondersteuning van de inzichtelijkheid van het waarderingsproces meer gebruik gemaakt gaan worden van geo-informatie.

Wat gaat het kosten?

Alle bedragen zijn x € 1.000.

	Realisatie 2014			Geactualiseerde begroting 2015			Primaire begroting 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal baten en lasten	5.930	6.084	154	5.832	5.832	0	5.658	5.658	0
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal resultaat	5.930	6.084	154	5.832	5.832	0	5.658	5.658	0

Resultaatanalyse (Bedragen x € 1.000)

Toelichting	Omschrijving afwijking	I/S*	Voordeel	Nadeel	Saldo	Gemeente**
	Lasten					
A	Strategische personeelsplanning	S	41		-41	
A	Vrijval kapitaallasten	S	30		-30	
B	BAG/WOZ 2015	S	115		-115	*zie D
B	BAG/WOZ 2016	S	10		-10	idem
B	Mijn Overheid 2016	S	30		-30	
C	Samenwerking HIA	S		52	52	HIA
	<i>Subtotaal</i>		226	52	-174	
	Baten					
D	Lagere gemeentelijke bijdragen	S		174	-174	divers
	<i>Subtotaal</i>		0	174	-174	
	Totaal		226	226	0	

** alle gemeenten met uitzondering van Alblasserdam, behalve wanneer anders vermeld.

Toelichting:

- A) Voorstellen zomermotie. Het betreft hier de door de Drechtraad vastgestelde besparingen.
- B) Door de Drechtraad vastgestelde "groene" voorstellen (trap af). Een deel daarvan wordt in 2015 gerealiseerd, een deel in 2016.
- C) Met Hendrik-Ido-Ambacht is een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor het uitvoeren van onder andere wettelijke taken op het gebied van de basisregistraties. Gelet op de aard van de werkzaamheden gaan we hier uit van een structurele werking.
- D) De besparingen resulteren in een vermindering van de gemeentelijke bijdragen voor alle deelnemers. Uitzondering is de besparing op de BAG/WOZ ad € 115.000 en € 10.000. Deze besparingen zijn alleen voor gemeenten waarvoor de BAG wordt uitgevoerd (Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht en Zwijndrecht).

D. Onderzoekcentrum Drechtsteden

Inleiding

Het gemeentelijke beleid is sterk in beweging. Gemeenten hebben te maken met nieuwe –complexe– opgaven. Ondernemerschap, particulier opdrachtgeverschap en burgerkracht worden steeds belangrijker en vergen van de overheid een andere rol. Ook vragen de integrale thema's, zoals participatie, om het verbinden van verschillende beleidsterreinen. Hiermee komen veel nieuwe vraagstukken op gemeenten af. Deze zaken vragen ook een andere rol en aanpak van het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD). Dichter bij beleid en dichter bij de doelgroep.

Het OCD heeft de afgelopen jaren de ambitie geformuleerd dé strategisch partner voor beleid te zijn voor de Drechtsteden gemeenten, de regio en de andere organisaties binnen de GRD. Meer op strategisch niveau aan tafel zitten en meedenken, meer aan de voorkant van beleid betrokken zijn en vaker een rol spelen bij beleidsevaluaties. Daarnaast betekent het dat wij vaker ingezet worden als

meedenker, klankbord, kennismakelaar en adviseur. Om strategisch partnerschap structureel te borgen, hebben we in 2014 een strategisch onderzoeker/adviseur aangetrokken. Zijn opdracht is als voortrekker te fungeren en de strategische 'spin in het web' te zijn. Via workshops kennis delen en partners verbinden is één van de manieren waarop het OCD deze functie verder invult. Ook sluit het OCD aan bij de nieuwe ontwikkelingen rondom open/big data.

Daarnaast blijft innovatie een belangrijk speerpunt. De veranderende rol en positie van gemeenten vergt ook een andere ondersteuning, waarbij andere methoden en presentaties passen. In 2015 zet het OCD sterk in op het – in samenwerking met anderen- inzetten van nieuwe manieren van gegevensverzameling en presentatie, waarbij 'tellen en vertellen' een belangrijk uitgangspunt is.

In het kader van de bezuinigingen waar gemeenten mee te maken hebben en de doorontwikkeling van de GRD, vindt er in 2015 een onderzoek plaats naar het OCD dat input moet bieden voor een toekomstvisie op het OCD. Met het oog op de doorontwikkeling van gemeenten en de ondersteuningsbehoefte die daarbij hoort, wordt de meerwaarde van het OCD en haar producten en diensten onderzocht. Hierbij wordt ook bekeken wat mogelijk op het pakket met basisproducten bezuinigd kan worden. Het OCD heeft zelf al, in overleg met de netwerk MT's en relevante ambtelijke klankbordgroepen, een start gemaakt met het actualiseren en zo nodig aanpassen van de bestaande monitoren in het basispakket.

Het experiment rekenkameronderzoek dat het OCD in 2014 met de Rekenkamercommissie Dordrecht is gestart, bleek na een jaar voor beide partijen niet de verwachte meerwaarde te bieden. Op basis van een evaluatie eind 2014 hebben beide partijen besloten dat de rekenkamercommissie in 2015 nog gebruik zal maken van het aanbod aan producten dat het OCD al in huis heeft, maar dat het OCD voor hen geen rekenkameronderzoek meer zal doen. Per 1 januari 2016 wordt het experiment definitief beëindigd.

Wat willen we bereiken?

Het OCD wil in 2016 dé strategisch partner zijn van de Drechtsteden. Doelstellingen die daaraan gekoppeld zijn: (strategisch) advies geven, verbreding van het netwerk en vergroten van onze acquisitievaardigheid. Ook een rol als kennismakelaar en verbinder past daarbij.

Een tweede doel is het bieden van goede basisondersteuning aan gemeenten met een relevant basispakket aan producten en activiteiten.

Daarnaast hebben we een aantal bedrijfsmatige doelen: een hoge klanttevredenheid, een efficiënte organisatie en een goed acquisitieresultaat.

Wat gaan wij daarvoor doen?

Om bovengenoemde doelen te bereiken gaan we door met onze aanpak in het kader van strategisch partnerschap. In 2013 zijn we begonnen met het uitwerken en implementeren van een strategische aanpak, die we in 2014 hebben verankerd in de organisatie met de functie van strategisch onderzoeker/ adviseur. In 2015 heeft deze functie verder vorm gekregen en in 2016 is deze geïmplementeerd. Het is de bedoeling eind 2015 ook het functiehuis door te lichten en deze functie dan formeel hieraan toe te voegen. Breder zetten we in op de versterking van het (strategisch) adviseren, de netwerkontwikkeling en het vergroten van onze acquisitievaardigheid.

Activiteit	Beoogd resultaat	Stand van zaken
strategisch partnerschap vorm geven	15 strategische opdrachten en/of opdrachten met een adviescomponent	
netwerk versterken en acquisitievaardigheid vergroten	20 externe of 'extra' interne opdrachten via het netwerk	

Verder zorgen we voor een breed gedragen inhoudelijke invulling van ons basispakket. Via regionale monitoren actualiseren we belangrijke informatie op verschillende beleidsterreinen. Via een strategisch product zorgen we voor een verdieping, verbreding of bundeling van gegevens uit de monitoren. Daarnaast kan men een beroep doen op de kennis en expertise van de medewerkers. In

factsheets en notities maken we een vertaalslag van relevante resultaten voor beleid. Het omnibusonderzoek en bewonerspanel zijn instrumenten om informatie te verzamelen bij bewoners of –snel- hun mening te peilen. In onderstaande tabel staan de producten uit het basispakket voor 2015 t/m 2018. In 2015 lichten we het basispakket in nauw overleg met de belanghebbende opdrachtgevers opnieuw door. Hierbij wordt uitdrukkelijk ook gekeken naar de ondersteuningsbehoefte vanuit het regionaal meerjarenprogramma.

wat?	frequentie?	2015	2016	2017	2018
basisinformatie					
bedrijvenregister	jaarlijks	x	x	x	x
kerncijfers en basisinformatie	jaarlijks	x	x	x	x
bevolkingsprognose	4-jaarlijks	-	-	-	x
advies/kennisoverdracht					
informatie en advies	continu	x	x	x	x
werkgroepen	continu	x	x	x	x
factsheets, notities, artikelen	continu	x	x	x	x
conferentie	2-jaarlijks	-	x	-	x
omnibusonderzoek/panels					
omnibusonderzoek	jaarlijks	x	x	x	x
internetpanel/bewonerspanel	continu	x	x	x	x
monitoren/thematisch onderzoek					
wonen	jaarlijks	x	x	x	x
economie + arbeidsmarkt	jaarlijks	x	x	x	x
onderwijs	jaarlijks	x	x	x	x
veiligheid	4-jaarlijks	x	x	-	-
vrije tijd	jaarlijks	x	x	x	x
sociaal	jaarlijks	x	x	x	x
binnenstad	jaarlijks	x	x	x	x
duurzaamheid	2-jaarlijks	-	x	-	x
communicatie en bestuur	2-jaarlijks	x	-	x	-
programma-indicatoren	jaarlijks	x	x	x	x
strategisch product	jaarlijks	x	x	x	x

Basispakket 2015 -2018

Hoe gaan we dit meten?

Wat het strategisch partnerschap betreft, kijken we naar de hoeveelheid strategische opdrachten, dan wel opdrachten met een adviescomponent.

In een klankbordgroep van vertegenwoordigers van gemeenten en GRD bespreken we algemene zaken rondom het basispakket en de stand van zaken m.b.t. de interne en externe opdrachten. Daarnaast zorgen we – als onderdeel van ons kwaliteitssysteem – voor feedback per opdracht. Dat geldt als een doorlopend klanttevredenheidsonderzoek.

Verder beschikken we over managementinformatie op projectniveau en medewerker niveau.

Kritische succesfactor	Prestatie-indicator	Realisering 2014	Normering 2014	Normering 2015
kwaliteit medewerkers	gemiddeld rapportcijfer opdrachtgevers voor opdrachten	7,8	7,8	7,9
efficiënte organisatie	declarabel percentage	68%	68%	68%
acquisitievaardigheid	gerealiseerde acquisitie-opdrachten (extern of	78%	80%	80%

	intern in concurrentie)			
--	-------------------------	--	--	--

Wat gaat het kosten?

Alle bedragen luiden x € 1.000. Nadelen worden met een - opgenomen, voordelen met een +.

	Realisatie 2014			Geactualiseerde begroting 2015			Primaire begroting 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal baten en lasten	1.403	1.590	187	1.518	1.518	0	1.518	1.518	0
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totaal resultaat	1.403	1.590	187	1.518	1.518	0	1.518	1.518	0

Conclusies, acties, bijsturing

Het OCD heeft de ambitie dé strategisch partner van de Drechtsteden te zijn en heeft in dat kader haar beleid ontwikkeld, waaronder het aantrekken van een strategisch onderzoeker/adviseur. Het onderzoek naar de meerwaarde van het OCD zal naar verwachting nieuwe input bieden voor de verdere doorontwikkeling van het OCD en het aanbrengen van meer focus in haar dienstverlening en producten. Hierover zal naar verwachting in het najaar van 2015 meer duidelijkheid komen.

E. Bureau Drechtsteden

Wat willen we bereiken?

Met het vaststellen van het transitieplan in de Drechttraad van 1 oktober 2013 is ook de formatieve versterking van het CIO office goedgekeurd. Het CIO office bestaat uit 2 onderdelen: team pre project en advisering en team beleid, kaders en programmering.

De CIO office houdt zich bezig met het maken van beleid en stellen van kaders, het bepalen van de architectuur op technisch en informatiegebied en het omzetten van klantvraagstukken naar Informatieadvies, vooronderzoeken en business cases. Zij zorgt ervoor dat binnen de Drechtsteden heldere kaders zijn waarbinnen de klantorganisaties en het SCD als uitvoerende, ondersteunende organisatie werken. De CIO office voert regie over de regionale projectportfolio.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uit de meerjarenplanning die samen met alle lokale en regionale platforms, en MT's wordt opgesteld volgen de inhoudelijke beleidsagenda voor 2016 en de projecten die regionaal worden opgepakt.

Beleidsonderwerpen die door het team beleid, kaders en programmering worden opgepakt zijn diverse thema's gerelateerd aan informatiebeveiliging zoals Business Impact Analyse, DigID assessment en Privacy Impact Analyse, open data, cloud strategie, informatieplanning voor 2016, gegevensmanagement, Project Start Architecturen en evaluatie Informatiemanagement lokaal.

Projecten die door het team pre project en advisering worden opgepakt zijn de verdere implementatie van Binnen Gemeentelijke Gebruik Basisregistraties, Basisregistratie Grootchalige Topografie, Algemene Wet Basisvoorzieningen elektronische overheid voor ondernemers (Awbeo), ontwikkeling van de midoffice als gevolg van het in 2014 uitgevoerde onderzoek naar Mozaiek, relatiebeheer systeem voor integrale klantbeelden, recht op elektronisch zaken doen en consolidatie van diverse systemen zoals websites en beheer openbare ruimte.

Hoe gaan we dit meten?

Over de realisatie van de regionale beleidsagenda I&A wordt verantwoording afgelegd aan de Drechtstedelijke gemeentesecretarissen via het Overleg netwerksecretarissen (ONS-D). Over de realisatie van het regionaal project portfolio wordt verantwoording afgelegd aan de individuele gemeenten via het Netwerk MT Midden.

Wat gaat het kosten? (Bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2014			Geactualiseerde begroting 2015			Primaire begroting 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Totaal baten en lasten	911	1.135	224	1.175	1.175	0	1.175	1.175	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal resultaat	911	1.135	224	1.175	1.175	0	1.175	1.175	0

Resultaatanalyse (bedragen x € 1.000)

Geen afwijkingen

3. Verplichte paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te vangen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd of verzekeringen zijn afgesloten.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit het aanwezige eigen vermogen in de vorm van algemene reserves en bestemmingsreserves. Hierbij wordt nog geen rekening gehouden met eventuele resultaatbestemmingen volgend uit de jaarrekening 2014. Wel zijn de begrote mutaties van 2016 meegenomen in het overzicht (bedragen x € 1.000).

			2016			
			Stand per 01-01	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12
Algemene reserve			147	0	0	147
Bestemmingsreserves						
	BDS	BWS	414	0	0	414
	BDS	Innovatiereserve	187	0	0	187
	BDS	Exploitatiereserve	194	0	0	194
	SDD	Inkomensondersteuning	0	0	0	0
	SDD	Minimabeleid	186	0	0	186
	SDD	Innovatiereserve	318	0	0	318
	SDD	Exploitatiereserve	250	0	0	250
	IBD	Exploitatiereserve	0	0	0	0
	SCD	Frictiereserve	820	0	695	125
	SCD	Exploitatiereserve	331	0	0	331
	GBD	Exploitatiereserve	164	0	0	164
	OCD	Exploitatiereserve	100	0	0	100
Totaal			3.111	0	695	2.416

(Bedragen x € 1.000)

Toelichting bij de reserves

In april 2015 is door de Drechttraad het beleidskader risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld. Daarbij is het ondermeer het maximum van de te vormen reserves vastgelegd, alsmede de wijze waarop de reserves worden gevormd. Per GRD-dochter wordt een exploitatiereserve gevormd, die wordt gevoed uit positieve exploitatieresultaten. De maximale hoogte hiervan bedraagt 3% van de totale lasten, met een minimum van € 100.000. Voor de algemene reserve is er een maximumniveau van € 500.000 vastgesteld.

Bestemmingsreserve Besluit Woninggebonden Subsidies

De reserve omvat de in het verleden door het Rijk aan de regio gedecentraliseerde middelen, waar geen verplichting meer tegenover staat, en die overeenkomstig de regels van het Rijk vrij besteedbaar zijn. Bij de besluitvorming over de diverse scenario's voor de inzet van de BWS-reserve is besloten jaarlijks een onttrekking te doen ten gunste van de uitvoering van de deelprogramma's van Bureau Drechtsteden. Tot en met 2014 is op die manier jaarlijks € 0,5 miljoen aan de reserve onttrokken.

Bestemmingsreserve Inkomensondersteuning

Voor inkomensvoorziening in het kader van de wet WWB is afgesproken om tekorten en overschotten regionaal te verevenen. De maximale omvang van de reserve is vastgesteld op 7,5% van de lasten.

Bestemmingsreserve Minimabeleid

De SDD voert regiobreed het geharmoniseerde minimabeleid uit. Het betreft een open eind regeling, aanvragen kunnen niet worden afgewezen vanwege een budgettair tekort. Om die reden is de reserve gevormd, met een maximum van 7,5% van de lasten.

Frictiereserve MPO

Vanuit het frictie reserve wordt in 2016 € 0.7 miljoen noodzakelijk om de exploitatie sluitend te houden. Na 2016 wordt er een structureel tekort verwacht van € 0.3 miljoen. Het SCD zal dit zo veel mogelijk proberen te beperken.

Risico's

Dochter	Omschrijving	Kans	Impact	Opmerking en sturing
GRD	Huisvesting	Groot	€ 0,3 mln per jaar	Het UWV heeft het lopende huurcontract in pand Hellingen beëindigd per april 2016. Daardoor vallen huuropbrengsten weg. Gekeken wordt naar alternatieve huurders voor de leegkomende ruimte.
GRD	Toenemende druk op informatie beveiliging	Gemiddeld	pm	Er worden vanuit wet en regelgeving nieuwe eisen gesteld aan informatiebeveiliging. Op dit moment wordt door de CIO onderzocht wat de consequenties hiervan zijn, en welke maatregelen genomen moeten worden. Deze extra maatregelen worden gekwantificeerd. Het is denkbaar dat deze maatregelen extra kosten met zich meebrengen.
BDS	Verantwoording Walstroombijdrage EFRO	Zeer klein	pm	In 2013 is het project Walstroom afgerond en hebben we ons verantwoord over de besteding van de subsidiemiddelen vanuit EFRO. Nog tot en met 2017 blijven nadere inspecties vanuit Europa daarop mogelijk. We hebben onze verantwoording daartoe vooraf laten toetsen door het Nederlandse EFRO-loket. We verwachten dan ook geen problemen.
SDD	Bestandsontwikkeling Inkomensondersteuning	Groot	pm	De impact is bepaald naar de stand van 1 januari 2015. Factoren die de impact kunnen beïnvloeden zijn: - Herstel van de arbeidsmarkt - Bepaling Macrobudget (landelijke omvang aantal uitkeringsontvangers en de hoogte van de uitkeringen) - De vertaling van de het macrobudget naar gemeentelijk niveau De stijging in 2015 zou mogelijk gedeeltelijk gecompenseerd kunnen worden door een beroep te kunnen doen op de in ontwikkeling zijnde Vangnetregeling (als opvolger van de IAU). In de begroting is rekening gehouden met een tekort van € 6,8 miljoen.
SDD	Onzekerheid volumegroei Wmo taken	Middel	Groot	Op dit moment is nog onduidelijk of volumegroei binnen de WMO zich daadwerkelijk zal voordoen.
SDD	Objectief verdeelmodel Begeleiding	Middel	Groot	Vanaf 2016 wordt het gemeentelijke budget voor de uitvoering van de Wmo taak Begeleiding verdeeld o.b.v. een objectief verdeelmodel. Momenteel wordt aan het model de laatste hand gelegd. Nog onduidelijk is wat de gevolgen zullen zijn voor de budgetten in de Drechtsteden.
SCD	Ambities ICT	Middel	€ 0,2 mln	Meer applicaties, werkplekken en accounts in regio dan de ambitie aantallen hebben invloed op de doorlooptijd van het project ICT op orde. Hier wordt strak op gestuurd maar is ook afhankelijk van wat het project aan applicaties en dergelijke tegenkomt.
SCD	Zaak en Archief systeem	Middel	€ 0,5 mln per jaar	In het ICT transitieplan is opgenomen dat het SCD geen software ontwikkel huis is. O.a. hierdoor zal het Zaak en Archief systeem op termijn moeten worden vervangen. Probleem is dat Mozaiek ooit door Dordrecht is ontwikkeld middels eenmalige budgetten, zodat nu voor vervanging geen dekking is geregeld. Mogelijk leidt het project tot vervanging van Mozaiek tot frictiekosten.
SCD	Ontvlechting GR'en ZHZ	Groot	€ 0,3 mln per jaar	De conclusie is dat er een aanmerkelijke reductie heeft plaatsgevonden en dat in 2016 circa € 0.3 miljoen nodig is. Er bestaat wel een kans dat er in de jaren er na een structurele frictie component blijft

				bestaan. De frictiereserve is in 2018 uitgeput.
SCD	Vennootschapsbelasting VPB	Groot	ntb	De invoering van VPB per 1 januari 2016 leidt tot een extra administratieve last bij de SCD organisatie. Op het moment van schrijven is de wet nog niet concreet vertaald naar de uitvoering waardoor de impact nog niet bepaald kan worden.
SCD	MPO afspraken gebouw gebonden kosten, inclusief Serviceplein en de bodes	Groot	€ 0.58 miljoen per jaar	In de meerpartijen overeenkomst is afgesproken dat de GR-en OZHZ en DG&J diensten blijven afnemen tot 1 april 2015, die gebouwgebonden zijn, inclusief Serviceplein en de bodes. De verwachting is dat beëindiging per die datum zal plaatsvinden waardoor frictiekosten bij het SCD zullen ontstaan. Het SCD zal zich tot het uiterste inspannen om de kosten te beperken. En dat kan door het opzeggen van een aantal contracten, te denken valt hier aan schoonmaak. Echter op andere contracten en inzet is er een schaalnadeel, waardoor frictie ontstaat. De kwantificering van het risico (€ 0.582 miljoen) is de jaarlijkse verminderde bijdragen van de GR-en. Conform afspraak 2 ^{de} burap 2014 is een reserve gevormd om de (eerste) frictiekosten te kunnen opvangen en met de afbouw aan de slag te kunnen gaan.
GDB	Personeelsreductie	Klein	pm	Personeelsreductie zal via natuurlijk verloop kunnen plaatsvinden. Dat vraagt op sommige plekken wel aandacht voor vakopleiding van medewerkers. Dat is binnen het opleidingsbudget GDB te realiseren.
OCD	Bezuinigingen op OCD onderzoek	Groot	pm	In 2015 ligt er een bezuinigingsopdracht bij gemeenten omtrent de afname van onderzoek van het OCD. De verwachting is dat er nog meer op het basispakket bezuinigd zal worden. De impact voor 2015 zal nog gering zijn. Hoe groot de impact vanaf 2016 zal zijn, hangt af van de keuze die gemaakt wordt en is momenteel nog lastig in te schatten. De beheersmaatregel zal gericht zijn op eventuele compensatiemogelijkheden middels een andere wijze van opdrachten binnen halen.
Totaal				

3.2 Bedrijfsvoering

Onze ontwikkeling

De GRD is, na de formele start van de eerste dochters in 2007, inmiddels een volwassen organisatie. Een organisatie die in de afgelopen tijd grote opgaven heeft gekend en ook de komende jaren nog voor grote opgaven staat. Met name de steeds beperkter wordende middelen maar ook de nieuwe opgaven die vanuit rijk en gemeenten bij ons worden belegd vragen veel van onze organisatie, van ons bestuur en ook zeker van onze medewerkers. Elke dochter binnen de GRD heeft de afgelopen tijd een transformatie doorgemaakt of zal dat de komende tijd nog doormaken. Deze veranderingen zijn vooral ingegeven voor de noodzaak van verdere kostenverlaging, efficiencyverbeteringen en het opvangen van nieuwe taken. De veranderingen zoals die nu al zijn doorgevoerd zullen echter opgevolgd worden door nieuwe opgaven tot aanpassingen van onze processen, producten en organisaties. De rode draad daarin is en blijft het slimmer en beter werken. Omdat we hier de afgelopen jaren binnen de organisatie al veel hebben geïnvesteerd zal een vraag om kostenverlaging in vele gevallen gekoppeld gaan worden aan een discussie met onze eigenaren over verdere uniformering, ambitieverlaging en vermindering van productaanbod. Binnen die context werken wij aan organisatie.

Ons rol in het netwerk

De GRD maakt onderdeel uit van het organisatienetwerk Drechtsteden. Voor de Drechtstedengemeenten en de GRD is de manier van werken over de organisatiegrenzen heen veel belangrijk dan de structuur zelf. Op grond van de gedeelde visie op het werken in de Drechtsteden zetten we de komende tijd verdere stappen in het intensiever samenwerken. Dit gebeurt vanuit de

gedachte dat een deel van het ambtelijk werk het beste vanuit de lokale gemeenten georganiseerd kan worden en dat daarnaast verschillende samenwerkingsvormen beschikbaar zijn binnen het netwerk. Binnen ons netwerk kennen we 'poolen' (capaciteit uitwisselen en het werk doen samen vanuit de lokale organisaties), 'hosten' (de medewerker voor bepaalde taken bijeenbrengen binnen één van de gemeenten) en 'regionaal clusteren' (de medewerkers voor bepaalde taken bijeenbrengen binnen onze GRD-organisatie).

Vanuit deze gedachte van het organisatienetwerk Drechtsteden vullen wij als GRD onze opgave zo effectief en efficiënt mogelijk in.

Onze dochterbedrijven werken zowel voor als achter de schermen, namens de gemeenten. Zodat de gemeenten zich kunnen richten op hun kerntaken, zoals het zorgen voor een goede woon-, werk- en leefomgeving voor de inwoners. Samen met de gemeenten proberen wij ons werk zo slim mogelijk uit te voeren, tegen zo laag mogelijke kosten.

Onze visie

De visie op de GRD hebben we opgebouwd rond het principe van 'waarom, hoe en wat'. Veel bedrijven vertellen hun verhaal van 'wat' ze doen maar kunnen niet goed vertellen 'waarom' ze het doen. Wij starten onze visie daarom met het benoemen van onze meerwaarde: 'waarom hebben de gemeenten de GRD opgericht?'. Om vanuit de beantwoording van die vraag te kijken naar *hoe* we dat doen en *wat* we daarvoor doen.

Het waarom van de GRD

Met het bieden van toonaangevende, solide en professionele dienstverlening bieden wij continuïteit, kwaliteit en schaalvoordeel. Daarmee creëren wij meerwaarde voor het organisatienetwerk van de Drechtsteden.

Het wat van de GRD

We willen **toonaangevend presteren**. Elke dochter zoekt voor haar klanten continu naar mogelijkheden om producten te verbeteren en kosten te verlagen. Daarbij zijn we grensverleggend zonder risico's te vergroten, passend bij de aard van de dochter.

We anticiperen tijdig op ontwikkelingen en vertalen deze naar gepaste diensten en producten voor onze klanten. Daarbij is publieke zakelijkheid voor ons een belangrijk principe. Wij combineren de kenmerken van een publieke organisatie met de kenmerken van een commerciële organisatie. Op dat snijvlak van publiek en zakelijk kunnen handelen, laat zich onze meerwaarde duidelijk zien.

Met onze **medewerkers** zijn wij in staat om de gevraagde prestaties te leveren. Met een goed samenspel tussen organisatie en medewerkers willen wij bevlogenheid creëren. Dit zijn wij als belangrijke pijler voor het bestaansrecht van onze organisatie en draagt bij aan meer effectiviteit, efficiency en klantgerichtheid.

Een deel van onze meerwaarde is gelegen in het behalen van schaalvoordeel voor onze eigenaren. Efficiëntie in ons handelen en continuïteit in dienstverlening is daarom van groot belang. Onze **bedrijfsvoering** moet dusdanig zijn ingericht dat we de middelen die wij van onze eigenaren en van andere overheden ontvangen op de juiste manier inzetten én ons daarover kunnen verantwoorden.

Wij zijn als GRD van en voor de gemeenten. Het is voor ons belangrijk **te weten wat onze eigenaren en klanten nodig hebben** en van ons verwachten. Van ons wordt enerzijds een probleemloze levering van diensten, tegen de laagste kosten, minste tijd en grootste gemak verwacht. Anderzijds willen en moeten wij kunnen inspelen op de wensen van de gemeenten, op basis van een goede onderlinge relatie en van onze kennis van de gemeenten en de zaken waar zij mee te maken hebben.

Het hoe van de GRD

Hoe geven wij nu invulling aan onze opgave? Heel simpel gezegd doen wij dit met de dochterorganisaties van de GRD. En door uitvoering te geven aan de vier hierboven benoemde thema's. Deze thema's zijn – na een analyse van onze huidige positie en ontwikkelingen – verder uitgewerkt naar het niveau van plannen en activiteiten op concernniveau en op het niveau van de dochters.

Bureau Drechtsteden heeft zich ook in 2016 verder ontwikkeld. Door een goede invulling van sleutelposities is aan kwaliteit en integraliteit gewonnen en bovendien is steviger gebruik gemaakt van de in het netwerk van de Drechtstedengemeenten aanwezige kennis, onder meer door het steeds beter gaan functioneren van de zogeheten netwerk-MT's.

In 2016 zal als alles goed is ook de huisvesting van het Bureau anders zijn. Dit komt doordat de Omgevingsdienst ZHZ uit het Regiokantoor aan de Noordendijk zal vertrekken en er dan sprake is van grote leegstand in dat kantoor. Daarnaast is de staat van het gebouw van dien aard dat dit veel klachten vanuit het personeel oplevert. Het huidige structurele huisvestingsbudget is daarbij kaderstellend.

Ook in 2016 zal aandacht blijven voor het verbeteren van de werkprocessen. Belangrijk daarin is de mogelijke komst van software die het bestaande Mozaiek vervangt. Dit zal immers ook de vervanging van het huidige bestuurs- en raadsinformatiesysteem betekenen. De gevolgen hiervan worden pas later in 2016 duidelijk.

Tot slot is de verwachting dat vanuit het steeds verder (wettelijk) ophogen van de eisen die aan financiële rapportages en de controle daarop worden gesteld ook de interne financiële procedures en termijnen onder steeds grotere druk komen te staan. Hierop zal scherp worden gemonitord.

IBD

De bedrijfsvoering van het IBD is in 2015 vernieuwd. Voor 2016 staat op de agenda onderzoek te doen of samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering met de andere dochters kan leiden tot kostenvoordelen of het verminderen van kwetsbaarheid.

SCD

Interne controle: rechtmatig en doelmatig

De interne controle zal evenals in 2015 weer gedurende het jaar plaats vinden zodat bevindingen sneller kunnen worden opgepakt. Daarnaast wordt in samenwerking met de accountant continue gekeken hoe met de nieuwe verscherpte regelgeving rond de assurance verklaring binnen het SCD moet worden omgegaan. Dit om wel de know how binnen de organisatie over het uitvoeren van de IC te blijven borgen.

Bedrijfsvoering next level

In aansluiting op het ICT transitieplan zijn in 2015 ook de administratieve processen rondom ICT verder doorgelicht en verbeterd door de afdeling ICT en Control & Bedrijfsvoering in het project ICT next level. Het doel is om van een meer technologie gedreven naar een servicegerichte dienstverlener te gaan in 2016. In 2015 zal een M&I benchmark uitgevoerd worden. De uitkomsten/ verbeteringen zullen worden meegenomen in 2016.

Vraaggestuurd/Flexibilisering

Een speerpunt in 2016 is het onderzoek doen naar een vraag gestuurde organisatie en de daarbij behorende flexibilisering. Hierbij zal ook de bedrijfsvoering worden betrokken om zeker te zijn dat deze voldoende kan ondersteunen bij eventuele doorvoer van het speerpunt.

Proces in- , door- en uitstroom (ook wel in- en uitdienst proces genoemd)

In de interim-controle is de bevinding van de IT-audit, waarin is aangegeven dat het proces van in- , door- en uitstroom moet worden verbeterd, overgenomen. Met name het voorkomen dat uitdiensttrekders nog autorisaties hebben in de systemen behoeft aandacht. Vanuit P&O is het initiatief opgepakt om het proces te verbeteren door het nieuwe personeelspakket als bronsysteem aan te wijzen. Dit project zal in 2015 worden uitgevoerd. Het doel is klanten één voordeur te bieden voor in- , door- en uitstroom mutaties over alle dienstverlening van het SCD en te zorgen voor één punt van registratie (voor controle, doorlooptijd, inzicht en overzicht). In 2016 zal gemonitord moeten blijven worden dat alle afspraken ook voorzien zijn van de juiste interne beheersmaatregelen.

GBD

Doordat de GBD de organisatie aanstuurt via proceslijnen kan flexibel ingespeeld worden op nieuwe werkwijzen of producten. Zo waren we in staat keukentafelgesprekken en interactieve WOZ binnen een relatief korte termijn in te voeren. Deze flexibiliteit komt ook tegemoet aan de besparingsopgave voor de komende jaren.

OCD.

Het OCD werkt met een kwaliteitssysteem dat in 2014 is geactualiseerd. Hierdoor is de bedrijfsvoering efficiënt. Klanttevredenheidonderzoek is een vast onderdeel van het kwaliteitssysteem. Ook hebben wij geregeld contact met onze eigenaren via een klankbordgroep waarin de gemeenten zijn vertegenwoordigd.

In het kader van de bezuinigingen en de doorontwikkeling van de GRD wordt in 2015 een onderzoek uitgevoerd naar de meerwaarde van het OCD. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een extern bureau en moet input bieden voor een strategische visie op de toekomst van het OCD.

Personeelsoverzichten

Formatie

	Bezetting ultimo 2014 (in fte)	Begroting 2015 (in fte)	Begroting 2016 (in fte)
Bureau Drechtsteden	38,6	40,4	38,3
Regiogriffie	0,0	2,9	2,9
Sociale Dienst Drechtsteden	257,9	342,1*	327,6
Ingenieursbureau Drechtsteden	76,0	75,0	54,0
Servicecentrum Drechtsteden	320,4	340,0	341,6
Gemeentebelastingen Drechtsteden	56,2	60,5	57,3
Onderzoekcentrum Drechtsteden	13,1	14,6	14,6
Totaal	762,2	875,5	836,3

* Inclusief 14,5 fte tijdelijk

Ziekteverzuim

	2014	Raming 2015	Raming 2016
Bureau Drechtsteden	1,7%	4,0%	3,0%
Regiogriffie	-	-	-
Sociale Dienst Drechtsteden	7,2%	5,0%	5,0%
Ingenieursbureau Drechtsteden	2,9%	4,0%	4,0%
Servicecentrum Drechtsteden	6,0%	5,5%	5,5%
Gemeentebelastingen Drechtsteden	7,8%	5,0%	5,0%
Onderzoekcentrum Drechtsteden	1,9%	4,0%	4,0%
Totaal	5,9%	5,1%	5,0%

Inhuur (Bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2014	Raming 2015	Raming 2016
Bureau Drechtsteden	275	200	200
Regiogriffie	0	0	0
Sociale Dienst Drechtsteden	627	326	326
Ingenieursbureau Drechtsteden	1.214	pm*	pm*
Servicecentrum Drechtsteden*	5.400	5.600	5.600
Gemeentebelastingen Drechtsteden	135	150	150
Onderzoekcentrum Drechtsteden	65	28	28
Totaal	7.716	6.304	6.304

IBD* Kosten inhuur worden niet begroot, omdat nog niet duidelijk is hoe groot de orderportefeuille zal zijn
SCD* De inhuur op het project ICT op orde is niet meegenomen in de cijfers

3.3 Financiering

In april 2015 heeft de Drechtstraad het vernieuwde financieringsstatuut vastgesteld.

In het financieringsstatuut zijn de doelstellingen van de financiële functie aangegeven en uitgewerkt:

- beheersen, beperken en spreiden van financiële risico's;
- zorgdragen voor effectief en efficiënt kas- en saldobeleer;
- zorgdragen voor een goed relatiebeheer;
- opereren binnen de kaders zoals die zijn gesteld in de wet Fido;
- realiseren van gedegen informatiestromen.

Financiële risico's

Renterisico's kunnen worden onderscheiden in het renterisico van de vlottende schuld en dat van de vaste schuld. In de Wet Fido is een norm gesteld voor het maximum bedrag waarvoor kortlopende financieringsmiddelen, met een looptijd korter dan één jaar, aangetrokken mogen worden. Deze norm, de kasgeldlimiet, bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten vóór bestemming. Voor 2016 is de kasgeldlimiet derhalve 8,2% van € 319 miljoen, is € 26,2 miljoen.

De renterisiconorm heeft tot doel om binnen de portefeuille aan langlopende leningen een overmatige afhankelijkheid van de rente in een zeker jaar te voorkomen. OM dat te bereiken moet het totaal aan renteherzieningen en aflossingen op grond van deze norm niet meer zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal van de GRD bedraagt € 292 miljoen waardoor de norm voor de GRD gelijk is aan € 58,4 miljoen. Het werkelijke renterisico voor de GRD gedurende 2016 bedraagt € 7 miljoen, zijnde de aflossing op de in de 2011 aangetrokken langlopende lening. Dit betekent dat de GRD in 2014 ruim binnen de renterisiconorm zal opereren.

Kredietrisico's

Kredietrisico's kunnen zich op twee manieren manifesteren. Ten eerste is er risico dat wordt gelopen op verstrekte leningen en uitgezette beleggingen. Deze risico's worden door de Wet Fido ingeperkt door middel van te stellen voorwaarden aan marktpartijen en financiële producten. Het is de verwachting dat de GR Drechtsteden in 2016 geen overtollige liquide middelen zal uitzetten en/of leningen zal verstrekken.

Kasbeheer

De treasuryfunctie kasbeheer zorgt voor een efficiënte inrichting van de bankrekeningstructuur en maakt gebruik van de verschillende betaalinstrumenten. Op basis van een korte liquiditeitsplanning worden de liquiditeiten beheerd, waarbij met kasgeld en deposito's het saldo naar nul wordt gestuurd.

Financieringskosten

De financieringskosten worden mede bepaald door de rentetypische looptijd en de beschikbaarheid van de leningen. Mogelijkheden voor alternatieve financiering worden onderzocht indien die tot lagere financieringskosten kunnen leiden. Van belang is dat de marktpartijen waar leningen worden opgenomen maatschappelijk aanvaard zijn.

Relatiebeheer

Het relatiebeheer heeft betrekking op het onderhouden van marktrelaties met banken en financiële instellingen, en is van belang om ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt te monitoren.

Schatkistbankieren

Eind 2013 is het verplicht schatkistbankieren ingevoerd. Toegestaan blijft dat decentrale overheden een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist mogen houden, het zogenaamde drempelbedrag. Voor 2016 bedraagt het drempelbedrag € 2,4 miljoen.

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

De Drechtstraad heeft in de vergadering van december 2013 de herziene notitie activeren en afschrijvingen vastgesteld. In de notitie is vastgesteld wanneer activa worden gevormd en op welke wijze afschrijvingen plaatsvinden en met welke termijnen.

GR Drechtsteden heeft kapitaalgoederen in de vorm van een investering in de kantoorpanden die worden gebruikt voor huisvesting van Sociale Dienst, Ingenieursbureau, en Servicecentrum.

GRD heeft met de eigenaar, de gemeente Dordrecht, een huurcontract afgesloten voor de periode van 15 jaar. Voor de kantoorpanden is in 2009 een MeerjarenOnderhoudsPlan (MOP) opgesteld op basis waarvan preventief onderhoud zal plaatsvinden en de jaarlijkse onderhoudskosten kunnen worden vastgesteld en beheerd. Uit de MOP blijkt een schommeling in de jaarlijkse kosten van preventief onderhoud. De fluctuaties in die kosten blijken echter beperkt. Er is dan ook geen reden een onderhoudsvoorziening in te stellen.

De jaarlijkse kapitaal- en onderhoudslasten worden op basis van het aantal formatieplaatsen omgeslagen naar de gebruikers van de panden, en zijn dus opgenomen in de begrotingsonderdelen van desbetreffende GRD-dochters.

Daarnaast heeft de GRD ICT-activa, en investeert de komende jaren verder daarin. Het Servicecentrum exploiteert de regionale ICT-infrastructuur en stelt deze beschikbaar aan de deelnemende gemeenten en klantorganisaties. De jaarlijkse kapitaals- en onderhoudslasten zijn in het begrotingsprogramma van het SCD verwerkt. Voor onderhoud en vervanging worden planningen opgesteld.

Verder heeft de GRD activa in de vorm van investering in de gebouwinrichting, zoals meubilair, en in software bij onder andere de Sociale Dienst en bij het Ingenieursbureau.

3.5 Verbonden partijen

In 2004 is het Programma ICT in Dordrecht gestart. Eén van de grootste successen van dit programma is de oprichting van Stichting Breedband Drechtsteden. De doelstelling van deze stichting luidt: "het in eigendom verwerven en doen beheren van een glasvezelinfrastructuur in de regio Dordrecht". Door deze eigen infrastructuur werd beoogd een basis voor samenwerking, synergie, innovatie en kostenefficiëntie te leggen. In 2006 is Bureau Drechtsteden (destijds nog de subregio Drechtsteden binnen Zuid-Holland Zuid) als deelnemer aan de stichting toegetreden, met een lening van € 350.000.

In de afgelopen jaren is het aantal deelnemers en klanten van de SBD zodanig gegroeid dat er in begin 2011 een voorstel is gedaan om de SBD om te vormen naar een nieuwe structuur die professioneler en slagvaardiger is. Dit heeft ertoe geleid dat de stichting is omgevormd tot een stichting administratiekantoor (STAK) die de certificaten van aandelen beheert, met daaronder uitvoering BV's en een netwerk BV waar het glasvezelnetwerk in eigendom is. Vanuit de GRD is er geen rechtstreekse deelneming in de BV's. Het percentage van certificaten van aandelen dat op naam van de GRD staat bedraagt ruim 6%.

4. Financiële begroting

4.1 Recapitulatie programmabegroting (bedragen x € 1.000)

Programma	Realisatie 2014			Begroting 2015			Begroting 2016			Saldo 2017	Saldo 2018	Saldo 2019
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo			
Baten en lasten												
Beleid en Bestuur	10.600	9.625	-975	5.542	5.669	127	6.660	6.660	0	0	0	0
Sociale Dienst Drechtsteden	194.950	197.520	2.571	256.548	254.648	-1.900	254.958	254.958	0	0	0	0
Bedrijfsvoering	60.459	61.433	974	59.135	58.427	-708	57.338	56.686	-652	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	763	1.108	345	0	150	150	0	150	150	150	150	150
Totaal baten en lasten	266.772	269.686	2.915	321.225	318.894	-2.331	318.956	318.454	-502	150	150	150
Mutaties reserve												
Beleid en Bestuur	127	1.465	1.338	127	0	-127	0	0	0	0	0	0
Sociale Dienst Drechtsteden	2.714	82	-2.632	0	1.900	1.900	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsvoering	400	570	170	0	708	708	0	652	652	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	11	0	-11	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserve	3.252	2.117	-1.135	127	2.608	2.481	0	652	652	0	0	0
Resultaat												
Beleid en Bestuur	10.727	11.090	363	5.669	5.669	0	6.660	6.660	0	0	0	0
Sociale Dienst Drechtsteden	197.664	197.602	-61	256.548	256.548	0	254.958	254.958	0	0	0	0
Bedrijfsvoering	60.859	62.003	1.144	59.135	59.135	0	57.338	57.338	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	774	1.108	334	0	150	150	0	150	150	150	150	150
Totaal resultaat	270.024	271.803	1.780	321.352	321.502	150	318.956	319.106	150	150	150	150

Incidentele baten en lasten

De saldi van de meerjarenramingen worden niet beïnvloed door incidentele baten en lasten.
In de primaire begroting 2016 zitten de volgende incidentele baten en lasten opgenomen:

(Bedragen x € 1.000)

Programma	Incidentele baten en lasten	Toelichting
Algemene dekkingsmiddelen	+150	Algemeen renteresultaat

Waar incidentele baten en incidentele lasten elkaar compenseren zijn ze niet in deze tabel opgenomen.

4.2 Algemene dekkingsmiddelen

In 2016 bestaat het saldo op de algemene dekkingsmiddelen uit het algemene renteresultaat van €0,15 miljoen.

(Bedragen x € 1.000)

Begroting 2015			Begroting 2016			Saldo 2017	Saldo 2018	Saldo 2019
Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo			
0	150	150	0	150	150	150	150	150

De Algemene rente wordt gevormd door:

- De calculatorische rente van 3% op de geactiveerde investeringen van totaal € 30 miljoen.
- Rentelasten van opgenomen gelden; uitgegaan wordt van een gemiddelde liquiditeitsbehoefte van € 30 miljoen en een gemiddelde rente van 2,5%.

4.3 Resultaatbestemming

Zoals uit de begrotingscijfers blijkt heeft de GRD een positief saldo, dat bestaat uit het Algemene renteresultaat. Het Algemene renteresultaat is vooralsnog beschikbaar als algemeen dekkingsmiddel.

4.4 Verdeelsleutels

Voor de bijdragen van de gemeenten in de kosten van de GRD-onderdelen worden de volgende verdeelsleutels gehanteerd:

Programma		Verdeelsleutel begroting 2016
Bureau Drechtsteden		
	Algemene inwonerbijdrage	Inwoneraantal per 1 juli 2014
	Regionaal Platform Verkeersveiligheid	Inwoneraantal per 1 juli 2014
	Waterbus	Gemeentefonds uitkeringsjaar 2014
	Bijdrage wonen	Inwoneraantal per 1 juli 2014
	Voorrangcommissie	Inwoneraantal per 1 juli 2014
	Klachtencommissie	Inwoneraantal per 1 juli 2014
	Natuur en Milieu Educatie	Inwoneraantal per 1 juli 2014
	Bijdrage uitvoeringskosten Wet Educatie en Beroepsonderwijs	Inwoneraantal per 1 juli 2014
Regiogriffie		Inwoneraantal per 1 juli 2014
Sociale Dienst Drechtsteden		
Werk & Inkomen		
	Participatie	Participatiebudget uit de integratie-uitkering sociaal domein
	WSW	WSW-budget uit de integratie-uitkering sociaal domein
	Inkomensondersteuning	Rijksbudget
Minimabeleid		
	Kinderopvang	Voorcalculatie per gemeente met toepassing van kostenindexering
	Minimabeleid	5-jaars voortschrijdend gemiddelde WWB-klantaantallen met toepassing van kostenindexering
	Maatwerkvoorziening	
	Inkomenssteun CZG	WMO-middelen uit de integratie-uitkering sociaal domein
WMO		
	Huishoudelijke ondersteuning	
	Hulpmiddelen	Voorcalculatie per gemeente met toepassing van kostenindexering
	Begeleiding en kortdurend verblijf	WMO-middelen uit de integratie-uitkering sociaal domein
	Persoonlijke verzorging	WMO-middelen uit de integratie-uitkering sociaal domein
	Beschermde wonen	
	Opvang	
Schuldhulpbemiddeling		Voorcalculatie per gemeente met toepassing van kostenindexering
Apparaatskosten		
	Uitvoeringskosten WMO – huishoudelijke verzorging	68,21% van doeluitkering gemeentefonds voor uitvoering WMO- huishoudelijke verzorging
	WMO - 2015	WMO-middelen uit de integratie-uitkering sociaal domein
	Overig	5-jaars voortschrijdend gemiddelde WWB-klantaantallen met toepassing van kostenindexering
Ingenieursbureau Drechtsteden		Afgenomen diensten

Service Centrum Drechtsteden		
	ICT – overige kosten	“Bevroren” aantallen werkplekken, accounts, applicaties
	Basispakket muv ICT-overige kosten	Verrekensystematiek
Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden		Aantal aanslagregels 2014
Onderzoekcentrum Drechtsteden		Inwoneraantal per 1 juli 2014
Algemene dekkingsmiddelen		Inwoneraantal per 1 juli 2014

Inwoneraantallen

De inwoneraantallen per 1 juli 2014 zijn als volgt (bron CBS):

Gemeente	Aantal inwoners Per 1-7-2014
Alblasserdam	19.852
Dordrecht	118.742
Hendrik Ido Ambacht	29.157
Papendrecht	32.211
Sliedrecht	24.609
Zwijndrecht	44.508
Totaal	269.079

5. VASTSTELLING

Dagelijks bestuur

Als ontwerpbegroting vastgesteld door het dagelijks bestuur op 23 april 2015.

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden

De secretaris,

De voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. A.A.M. Brok

Algemeen bestuur

Vastgesteld door het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden op 7 juli 2015.

De regiogriffier,

De voorzitter,

drs. A.A.M. Brok

Bijlage: Bijdragen per gemeente
(Bedragen x € 1.000)

		Alblasserdam	Dordrecht	H.I. Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
Bureau Drechtsteden								
	Algemene inwonerbijdrage	246	1.472	361	399	305	552	3.335
	Regionaal Platform Verkeersveiligheid	6	36	9	10	7	13	81
	Waterbus	41	380	56	74	58	111	720
	Voorrangsc commissie	4	26	6	7	5	10	58
	Klachtencommissie	4	23	5	6	5	9	52
	Natuur en Milieu Educatie	5	28	7	7	-	10	57
	Walstroom	6	34	8	9	7	13	77
	Fietsknooppunten/ water	1	7	2	2	1	2	15
	Bestuur en staf	123	735	181	200	152	276	1.667
	CIO office	75	447	110	121	92	167	1.012
Regiogriffie		28	163	40	44	34	61	370
Sociale Dienst Drechtsteden								
Werk en Inkomen								
	Participatie	309	6.738	254	587	419	1.381	9.688
	WSW	1.651	19.701	1.169	2.308	2.583	4.218	31.630
	Inkomensondersteuning, rijksvergoeding	3.790	50.622	3.737	6.108	5.015	13.940	83.212
	Inkomensondersteuning, bijdrage aan tekort	282	4.410	224	475	377	955	6.722
Minimabeleid								
	Minimabeleid	271	4.235	215	455	362	917	6.455
	Kinderopvang	4	66	3	7	6	14	100
	Maatwerkvoorz. Inkomenssteun	198	1.109	185	218	186	428	2.324
WMO								
	Huishoudelijke ondersteuning	1.122	7.095	1.120	1.389	1.348	2.594	14.668
	Hulpmiddelen en vervoer	530	3.986	710	882	899	1.680	8.687
	Begeleiding en kortdurend verblijf	1.796	10.056	1.677	1.971	1.683	3.881	21.064
	Persoonlijke verzorging	110	614	102	120	103	237	1.286
	Beschermd wonen (loopt via DVO)	-	-	-	-	-	-	-
	Maatschappelijke opvang (loopt via DVO)	-	-	-	-	-	-	-
Budgetadvies en schuldbemiddeling								
	Schuldhelpverlening	2	50	2	4	4	8	70
Apparaats- en uitvoeringskosten								
	Apparaatskosten	1.119	17.494	888	1.881	1.496	3.786	26.665
	Uitv WMO huishoudelijke ondersteuning	57	355	55	83	78	147	775
	Uitv WMO begeleid, kort verblijf, persoonlijk verz	252	1.413	236	277	237	545	2.960
	Uitv WMO beschermd wonen	-	500	-	-	-	-	500
Servicecentrum Drechtsteden								
	Basispakket	1.961	13.427	2.271	3.383	2.320	3.990	27.352
	Plus- en additioneel pakket	-	1.192	-	-	-	182	1.374
Gemeentebelastingen Drechtsteden								
	Belastingactiviteiten	-	2.303	425	396	394	602	4.120
	GEO-activiteiten	12	1.041	85	32	16	52	1.238
Onderzoekcentrum Drechtsteden								
	Basispakket	55	331	81	90	69	124	750
Totaal		14.060	150.089	14.224	21.545	18.261	40.905	259.084